

Saker til årsmøtet i Telemark Elghundklubb

7. Februar 2019

Sak 8.1 Nye lover Telemark Elghundklubb

Forslagsstiller: Styret i TEHK

Styret i Telemark Elghundklubb fremmer følgende forslag til nye Lover for Telemark Elghundklubb basert på NKK lovmal og forslag til lovmal fremmet av styret i NEKF. Lovene trer i kraft straks.

Lover for Telemark Elghundklubb Elghundklubb stiftet 18. April 1969

Vedtatt av årsmøtet den 7. Februar 2019 med senere endringer, senest av **[sett inn]**

Lovene er godkjent av Norske Elghundklubbers Forbund den **[settes inn etter godkjenning i NEKF]**

Kap. 1 Innledende bestemmelser

§1-1 Organisasjon og virkeområde

Klubbens navn er Telemark Elghundklubb, og forkortes til TEHK. Klubben er selvstendig rettssubjekt og er å regne som egen juridisk enhet. Klubben er medlemsklubb i Norske Elghundklubbers Forbund (NEKF), og gjennom dette medlem i Norsk Kennel Klub (NKK. Medlemmer i TEHK er gjennom klubbens medlemskap i NEKF tilsluttet Norske Elghundklubbers Forbund, og underlagt NEKFs lover og vedtak. Ordinære medlemmer er automatisk medlem av NKK.

Klubben er forpliktet til å overholde NKKs lover og bestemmelser, med mindre særskilt dispensasjon er gitt av NKKs Hovedstyre. Klubben plikter også å vedta lover som pålegger sine egne medlemmer å følge NEKFs og NKKs lover, og ikke å handle motstridende mot disse.

Klubben omfatter rasene Norsk Elghund Grå, Norsk Elghund Sort, Jämthund, Karelsk Bjørnehund, Russisk-europeisk Laika, Vest-sibirsk Laika, Øst-sibirsk Laika, Svensk Hvit Elghund og Hälleforshund.

Klubben er lokal områdeklubb og har sitt virkeområde i Telemark.

§1-2 Formål

Telemark Elghundklubb har til formål å ivareta hundens og hundeholders interesser i Norge, samt å bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og hundesport.

Telemark Elghundklubb skal også arbeide for etisk riktig behandling av hunder, og for at avl skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard, bruksegenskaper og rasenes sunnhet.

- Å arbeide for ansvarlig hundehold
- Å arbeide for utvikling og forbedring av elghundrasene, særlig de norske
- Å fremme interessen for elghundrasene og riktig bruk av disse

Formålet søkes fremmet ved:

- Å legge til rette for medlemsaktiviteter som fremmer interessen for elghundrasene, deres egenskaper og bruk
- Å avholde jaktprøver og sporprøver
- Å avholde utstillinger
- Å utdanne og etterutdanne jaktprøvedommere og ettersøksdommere
- Å samarbeide med NEKF, og andre områdeklubber i saker av felles interesse

§1-3 Definisjoner

Klubbens organer:

- Årsmøtet
- Ekstraordinært årsmøte
- Styret
- Valgkomite

§ 1-4 Tilknytning og organisering

Telemark Elghundklubb er medlem i NEKF og representerer klubbens medlemmer i saker som beskrevet i klubbens lover.

Telemark Elghundklubb skal ha lover som samsvarer med de obligatoriske krav i NKKs til enhver tid gjeldene lovmal for medlemsklubber. Lovmalen gjelder også for klubber som ikke har vedtatt nye lover i samsvar med lovmalen.

Kap. 2 Krav til medlemskap

§2-1 Medlemskap

Styret kan nekte å oppta som medlem person som antas å kunne skade klubben og/eller hundesaken. Ingen har krav på medlemskap i klubben. Person nektet tatt opp i klubben som medlem kan anke avslag i henhold til NKKs til enhver tid gjeldende disiplinærbestemmelser.

Medlemmene er forpliktet til å støtte Telemark Elghundklubb og NEKFs virksomhet samt å følge Telemark Elghundklubb og NEKFs lover og bestemmelser. Medlemmene er forpliktet til å sette seg inn i gjeldende regler for aktiviteter og forhold de befatter seg med slik de er fastsatt av NKK eller klubben hva gjelder klubbinternt regelverk.

Medlemskap i klubben omfatter:

- a) Årlig betalende medlemmer
- b) Æresmedlemmer
- c) Husstandmedlemmer

§ 2-2 Opphør av medlemskap

Medlemskap i klubben opphører ved:

- a) Utmeldelse skjer som hovedregel via «Min Side» på NKK.no, alternativt skriftlig (brev eller e-post) til klubben
- b) Strykning besluttet av klubbens styre på grunn av manglende kontingentbetaling og/eller annen uregulert gjeld til klubben
- c) Strykning på grunn av manglende betaling av grunnkontingent til NKK
- d) Vedtak om eksklusjon etter NKKs lover Kap. 7

§2-3 Medlemskontingent

Alle enkeltmedlemmer betaler klubbkontingent fastsatt av klubbens årsmøte, samt grunnkontingent til NKK med den størrelse som er fastsatt av NKKs Representantskapsmøte. Medlem har ingen rettigheter før kontingenten er betalt.

§ 2-4 Disiplinærreaksjoner

NKKs lover Kap.7 Disiplinærreaksjoner m.m. gjelder i sin helhet.

Disiplinærsaker (§ 4-3) fra medlemsklubber sendes NEKF. Medlemsklubb i NEKF kan ikke selvstendig bringe saker etter NKKs lover Kap. 7 til NKK for behandling.

Kap. 3 Organisasjon

§3-1 Høyeste myndighet

Klubbens høyeste myndighet er Årsmøtet og avholdes hvert år innen 1. mars.

Årsmøtet fatter sine vedtak med alminnelig flertall (50 % + 1 av stemmene, blanke stemmer teller ikke). Kvalifisert flertall brukes ved lovvedtak (krever 2/3 flertall) og oppløsning av klubben (krever 3/4 flertall)

I tilfelle av stemmelikhet er forslaget forkastet.

Et vedtak trer i kraft straks med mindre vedtaket selv angir noe annet.

Det kan alltid kreves skriftlig avstemming. Oppnås ikke alminnelig flertall (50 % + 1, blanke stemmer teller ikke) under første avstemming, gjennomføres ny avstemming. Den kandidat/det forslag som oppnådde færrest antall stemmer faller ut i neste avstemming inntil en kandidat/et forslag har oppnådd alminnelig flertall. Avgitte stemmer på kandidater som ikke er valgbare skal forkastes.

Alle klubbens medlemmer har forslagsrett til klubbens årsmøte.

§3-2 Møte og stemmerett

Alle klubbens medlemmer som har betalt kontingenten for det året årsmøtet behandler og som har gyldig medlemskap minst 8 uker før årsmøtet har møterett og stemmerett på årsmøtet.

Med medlem forstås kun person med gyldig medlemskap.

Alle medlemmer over 15 år er valgbare til verv i klubben.

Det kan kun stemmes ved personlig fremmøte.

På klubbens årsmøte og ekstraordinært årsmøte kan NEKF møte med inntil 2 representanter som har talerett, men ikke stemmerett.

§3-3 Innkalling

Årsmøtedato skal bekjentgjøres for medlemmene med minst 8 ukers varsel.

Det skal av styret innkalles til ordinært årsmøte med minst 2 ukers frist. Innkallingen skal sendes, enten pr post, e-post, i medlemsblad eller publiseres på klubbens nettsider.

Med innkallelsen skal følge:

- Saksliste
- Årsberetning
- Regnskap med revisors beretning
- Forslag eller saker som medlemmene eller styret ønsker behandlet. Forslag fra medlemmene må være styret i hende/poststemplet senest 4 uker før møtedato.
- Budsjett for neste år
- Valgkomiteens innstilling og innkomne forslag på kandidater til valgene. Forslag på kandidater må være Valgkomiteen i hende/poststemplet senest 4 uker før møtedato.

§3-4 Årsmøtets oppgaver

Klubbens leder eller nestleder åpner årsmøtet og leder:

- a) Godkjenning av innkalling
- b) Godkjenning av sakliste
- c) Valg av møteleder

Årsmøtets oppgaver under ledelse av valgt møteleder er å:

- a) Godkjenne eller nekte stemmerett for medlemmer, samt å gi observatører rett til å være til stede.
- b) Oppnevne referent(er), tellekorps og 2 representanter til å undertegne protokollen fra møtet.
- c) Behandle årsberetning.
- d) Godkjenne regnskap med revisors beretning.
- e) Opprettelse og nedleggelse av avdelinger.
- f) Behandle og fatte vedtak i alle saker som er ført opp på innkallingens sakliste. Benkeforslag (nye saker) er ikke tillatt, bare endringsforslag til rettidig fremmede forslag.
- g) Vedta instruks for organer som oppnevnes av årsmøtet.
- h) Vedta medlemskontingent og godkjenne budsjett for neste år.
- i) Velge:
  - Leder for 1 år
  - Nestleder for 2 år
  - Kasserer for 2 år
  - Sekretær for 2 år
  - 3 styremedlemmer for 2 år
  - 2 varamedlemmer for 1 år

[Kasserer og sekretær velges direkte av årsmøtet jfr årsmøtevedtak i TEHK i 2018. Styret utvides derved fra 5 til 7 medlemmer. Den ene velges for 1 år og den andre for 2 år ved første valg]

- Revisor for 1 år, 1 vararevisor for 1 år. Alternativt at Årsmøtet oppnevner revisjonsfirma
- Valgkomité på 3 medlemmer og 1 varamedlem. Valgkomiteen velges for 3 år og rulleres, dvs. at det går ut 1 medlem hvert år. Det 3. året sitter medlemmet som leder. Medlemmene skal ikke sitte mer enn 3 år. Varamedlemmet velges for 1 år.
- Representanter til RS i NEKF.

Ved behov bør det ved valg settes en funksjonstid som sikrer kontinuitet i styret.

Personer som er dømt av norske domstoler eller ilagt aktivitetsforbud av domstolene/ Mattilsynet for dyremishandling etter Dyrevelferdsloven kan ikke velges eller oppnevnes til tillitsverv i klubben.

Kun saker oppført på sakslisten kan behandles.

Benkeforslag ved personvalg er ikke tillatt.

Forslag til kandidater ved personvalg skal sendes skriftlig til valgkomiteen innen nærmere fastsatte frister. Valgkomiteens innstilling og innkomne forslag på kandidater skal legges frem for årsmøtet til valg.

§3-5 Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte avholdes hvis årsmøtet, styret eller minst 25 % av medlemmene forlanger det.

Møtet holdes senest 8 uker etter at kravet er fremsatt.

Møtet innkalles med minst 14 dagers varsel sammen med angivelse av de ekstraordinære saker som skal behandles. Kun de saker eller forslag som ligger til grunn for kravet om ekstraordinært årsmøte kan behandles. Endringsforslag til saker på sakslisten kan fremsettes under årsmøtet, dog ikke ved valg. Benkeforslag er ikke tillatt.

Reglene for ordinært årsmøte gjelder så langt de passer. Innsending av forslag til valgkomiteen må være valgkomiteen i hende senest 7 dager før ekstraordinært årsmøte.

Valgkomiteens innstilling må foreligge senest 2 dager før ekstraordinært årsmøte.

Kap. 4 Styret

§4-1 Styrets myndighet

Styret er klubbens høyeste myndighet mellom årsmøtene.

§4-2 Vedtak og representasjon

Styret er beslutningsdyktig når mer en halvparten av styremedlemmene er til stede. Vedtak fattes med alminnelig flertall (50 % + 1 av stemmene, blanke stemmer teller ikke). Ved stemmelikhet er forslaget forkastet.

Styret sammenkalles når leder bestemmer eller når ett av styremedlemmene krever det. Det skal føres referat fra styremøtene der styrets vedtak fremgår. Referatene skal være tilgjengelig for medlemmene og NKK.

Ved nestleders varige forfall avgjør styret om det skal innkalles til ekstraordinært årsmøte eller om ny nestleder skal velges av- og blant de resterende styremedlemmer.

§4-3 Styrets oppgaver er å

- a) lede klubben mellom årsmøtene
- b) avholde årsmøte

- c) drive klubben i samsvar med klubbens formål og i overensstemmelse med NEKFs lover og regler
- d) styret er forpliktet til å følge NKKs til enhver tid gjeldende saksbehandlingsregler i all saksbehandling.
- e) formidle medlemmenes kontakt med NEKFs styre og andre organer.
- f) gjennomføre beslutninger truffet av årsmøtet
- g) oppnevne og avvikle komiteer, oppnevne representanter for klubben, og utarbeide retningslinjer for særkomiteer
- h) styret kan advare eller utelukke for et bestemt tidsrom. Styret kan ekskludere medlemmer som handler i strid med gjeldende lover og regler, eller oppfører seg på en for klubben, eller dets medlemmer uverdigg/ skadelig måte, eller for manglende oppfyllelse av medlemsplikter. Medlemmer som utelukkes for et bestemt tidsrom, eller ekskluderes på bakgrunn av forannevnte bestemmelser, skal gjøres oppmerksom på ankemulighet og ankefrist *i henhold til* NKKs lover kap.7.
- i) søke å koordinere sine aktiviteter med andre områdeklubber
- j) velge/oppnevne sekretær og kasserer innen eller utenfor styret
- k) innstilling til vedtak i saker som trenger årsmøtets godkjenning

Kap. 5 Årsmøtevalgte verv/komiteer

§5-1 Valgkomite

Valgkomiteen består av leder og 2 medlemmer, samt 1 varamedlem. Leder har ansvar for komiteens arbeid. Valgkomiteen tar imot og skal selv fremme forslag på kandidater til alle de verv som skal besettes, samt godtgjørelse/honorar for styret.

§5-2 Revisor

Årsmøtet velger revisor(er) og vararevisor. Revisor reviderer regnskapene og avgir beretning til årsmøtet. Både revisor og vararevisor bør være personer med kunnskap og erfaring i regnskapsføring.

Kap. 6 Diverse bestemmelser

§6-1 Lovendringer

Lovendringer kan kun skje på ordinært årsmøte og må vedtas med minst 2/3 flertall. Lovene og endringer av disse må sendes NEKFs Forbundsstyre for godkjenning, men trer i kraft på det tidspunkt som er bestemt i lovvedtaket eller straks dersom intet er bestemt.

§6-2 Tolkning av lovene

NKKs Lovkomite kan ikke tolke disse lovene med unntak av de deler som er obligatorisk som følge av medlemskapet i NKK jf NKKs lover §6-1.

§6-3 Oppløsning

For å oppløse klubben kreves det minst $\frac{3}{4}$ flertall på ordinært årsmøte. Vedtaket må stadfestes på ekstraordinært årsmøte med minst $\frac{3}{4}$ flertall. Først etter annen gangs vedtak trer avgjørelsen om oppløsning i kraft.

Ved oppløsning tilfaller klubbens midler et av årsmøte bestemt formål. Bestemmer ikke årsmøte noe spesielt tilfaller midlene NKK.

§6-4 Flertallsdefinisjoner

Simpelt flertall

- Flest stemmer

Alminnelig flertall

- 50 % + 1 av de avgitte stemmer
- Blanke stemmer teller ikke

Absolutt flertall

- 50 % + 1 av de avgitte stemmer
- Blanke stemmer teller

Kvalifisert flertall

- 2/3, 3/4 eller annet vedtektsfestet flertall
- Blanke stemmer teller
- Bruk er vedtektsfestet

For habilitetsregler, taushetsplikt mv: se NKKs saksbehandlingsregler

Styrets kommentar:

Styret legger med dette fram forslag til nye lover for Telemark Elghundklubb basert på NKK lovmal og styret i NEKF forslag til lovmal for områdeklubbene. Det er kun gjort små endringer med den hensikt å forenkle og forbedre språk i lovteksten og få mer presis formulering av områdeklubbens kjernevirksomhet. Det er ikke fjernet tekst eller gjort endringer i forhold til NKK lovmal som er et minimumskrav. NKK lovmal for distriktsklubber ble vedtatt på RS NKK i 2017. Styret i NEKF forslag til lovmal for områdeklubber er ikke vedtatt på RS NEKF. Forslaget til lovmal er ikke lenger et tillegg til NEKF lover slik det var tidligere. Styret i Telemark Elghundklubb har fått godkjenning fra NKK for å utsette behandlingen av nye lover fra årsmøte i 2018 til årsmøte i 2019. Årsmøte i Telemark Elghundklubb står fritt i å vedta sine egne lover, men NKK lovmal må ligge til grunn.

Forslaget til nye lover er lagt ut på høring for TEHK sine medlemmer i tråd med årsmøtevedtak i 2018. Frist for innspill og forslag til endringer er satt til 7. Januar jfr øvrige årsmøtesaker. Det har ikke kommet inn forslag til endringer i det framlagte lovforslaget fra styret i TEHK (med unntak av sak 8.4 som er fremmet som egen sak). Styret i TEHK har mottatt 2 forslag fra medlemmer om å akseptere og bruke NEKF forslag til lovmal som Nye lover for Telemark Elghundklubb uten endringer.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark godkjenner styret i TEHK sitt lovforslag som tidligere er sendt ut på høring som Nye Lover for Telemark Elghundklubb. De nye lovene trer i kraft straks.

Sak 8.2 Nye lover Telemark Elghundklubb

Forslagsstiller: Magnar Nordsveen

Forslag til nye lover for Telemark EHK som er sendt ut på høring.

Etter det som har skjedd siden sist årsmøte vil jeg her fremme forslag på at årsmøtet i TEHK går inn for det lovforslaget som resten av landes klubber har gått inn for uten noen anmerkninger.

De nye lovene for lokalklubbene ble behandlet på sist RS hvor disse ble godkjent av resten av lokalklubbene, og ser derfor ikke nødvendigheten av de justeringer og forandringer som styret legger opp til.

Styrets kommentar: De nye lovene for lokalklubbene ble ikke behandlet på siste RS slik forslagsstiller hevder. Forslaget til lovmal fra styret i NEKF har derved ingen status som lovmal. Årsmøte i Telemark Elghundklubb står fritt i å vedta sine egne lover, men NKK lovmal må ligge til grunn.

Styrets forslag til vedtak:

Forslaget avvises

Sak 8.3 Nye lover Telemark Elghundklubb

Forslagsstiller: Halvor Loftsgarden

Eg sender med dette inn forslag om at Telemark elghundklubb på årsmøte 2019 vedtek utsendte mal til lover /vedtekter frå Norske elghundklubbers forbund, og ikkje omarbeida forslag frå styret i TEHK.

Grunngjevinga er at eg ikkje kan finne noko i utsendte mal som er av ein slik karakter at det er grunn for TEHK å avvise dette. Tvertom meiner eg det er viktig at også TEHK har lover som er i samsvar med elghundklubbane i resten av landet.

Styrets kommentar: Lovmalen som er utsendt fra styret i NEKF er ikke en del av vedtektene til Norske Elghundklubbers Forbund slik forslagsstiller hevder. Årsmøte i Telemark Elghundklubb står fritt i å vedta sine egne lover, men NKK lovmal må ligge til grunn.

Styrets forslag til vedtak:

Forslaget avvises

Sak 8.4 Dobbeltfunksjon ved valg som styremedlem i TEHK

Forslagsstiller: Solveig Haugan Jonsen og Bjørn Bjerketvedt

Det foreslås at de 3 ordinære styremedlemmene får en dobbeltfunksjon som styremedlem og samtidig velges som leder av henholdsvis utstillingskomite, bandhundkomite, og løshundkomite. Denne endringen gjøres som en tilføyelse under valg styremedlemmer i Nye lover for Telemark Elghundklubb. Endringen trer i kraft når nye styremedlemmer er på valg fra og med 2020.

Begrunnelse:

Styret ble med vedtak i årsmøte TEHK 2018 utvidet fra 5 til 7 medlemmer ved at årsmøte også skal velge sekretær og kasserer i tillegg til ordinære styremedlemmer. Dette gir rom for å tildele styremedlemmene spesielle funksjoner i større grad enn tidligere. I styret i Telemark Elghundklubb er det også vanlig praksis at 1. og 2. vara deltar på styremøtene med uttalelsesrett. Det ivaretar på mange måter den frie rollen som styremedlemmer som mange er opptatt av.

I forbindelse med styrets arbeid er det avgjørende at styret til enhver tid er kjent med status for alle pågående og planlagte aktiviteter i klubben. Dette anses å fungere mest effektivt ved at leder av komiteene sitter i styret.

Styrets kommentar:

Forslaget vil binde opp rollene i styret i for stor grad og du får for lite bredde.

Styrets forslag til vedtak:

Forslaget avvises

Sak 8.5 Årsmøte i Telemark Elghundklubb velger medlemmer til alle komiteer

Forslagsstiller: Solveig Haugan Jonsen og Bjørn Bjerketvedt

Det har tidligere vært vanlig praksis at styret i Telemark Elghundklubb oppnevner medlemmer i alle komiteer og ev. i spesielle funksjoner som ungdomskontakt etc.

Det foreslås at årsmøte i Telemark Elghundklubb velger medlemmer av de ulike, komiteer, utvalg og ev. spesielle funksjoner med funksjonstid 1 år av gangen.

Oversikt over funksjon og antall medlemmer som skal velges tas inn i instruks for valgkomiteen.

Endringen iverksettes fra 2020.

Begrunnelse:

Årsmøtet i Telemark Elghundklubb har tidligere vedtatt at medlemmer av utvalg I NEKF skal foreslås av klubbene og velges av RS. Begrunnelsen for forslaget var å ivareta klubbens rett til innspill og medbestemmelse. De samme hensyn bør derfor ivaretas ved at medlemmene har rett til å foreslå og velge representanter til komiteer og utvalg i Telemark Elghundklubb.

Styrets kommentar:

Styret mener at styret må ha friheten til å oppnevne medlemmer til råd og utvalg og at dette bør beholdes som nå.

Styrets forslag til vedtak:

Forslaget avvises

Sak 8.6 Påskjønnelse jaktprøvedommere – oppmuntring til å dømme flere hunder

Forslagsstiller: Kjell Haave

Forslag om å oppmuntre jaktprøvedommere til å dømme flere hunder. Hvis en dommer dømmer mer enn fem hunder i prøve-sesongen får han en gratis prøve med sin hund. Dette må gjelde både løshund- og bandhund-dommere.

Styrets kommentar:

Forslaget støttes

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte støtter forslaget

Sak 8.7 Økt honorar til sekretær

Forslagsstiller: Kjell Haave

Har et forslag og øke honoraret til sekretæren i klubben. Det er de som har den største jobben i klubben. Uten er god sekretær er det ikke lett og drive en klubb, samtidig får man mer stabilitet, noe som er bra for hele klubben. Foreslår å øke honoraret til 15000 kr pr år.

Styrets kommentar:

Styret er i prinsippet enig i forslaget, men ser ingen hensikt i å øke honoraret så lenge den som innehar funksjon som sekretær ikke tar ut godtgjørelse. Direktevalg av sekretær gjør dette også mindre aktuelt enn tidligere da sekretær måtte engasjeres utenfor styret. Valgkomiteen foreslår også godtgjørelsen uendret for 2019.

Styrets forslag til vedtak:

Forslaget avvises

Sak 8.8 Tiltak for å stimulere ungdom/unge hunder til å delta på prøve

Forslagsstiller: Kjell Haave

Flere medlemmer gir tilbakemelding om at påmeldingsavgiften til prøver er høy. Foreslår at aldersgrensen økes fra 25 til 30 år for refusjon av halv prøveavgift. Foreslår samtidig at alle medlemmer i TEHK med ny valp får første prøve gratis.

Styrets kommentar:

Styret støtter forslaget

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøtet støtter forslaget til Kjell Haave

Saker til årsmøte Telemark Elghundklubb 2019 – saker som ønskes fremmet for RS Norske Elghundklubbers Forbund 2019

Sak 8.9 Gjeninnføre «Årets oppdretter»

Forslagsstiller: Jørn Isaksen

Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS 2019 om å gjeninnføre hedersbevisningen «årets oppdretter» med grunnlag i de samme kriteriene som tidligere.

Begrunnelse:

Mange oppdrettere nedlegger en stor innsats for å avle fram hunder som både ivaretar eksteriørmessige krav og jaktlige prestasjoner. Oppdrettere som oppnår slike gode resultater på sine kull bør påskjønnnes.

Styrets kommentar:

Hedersbevisningen «Årets oppdretter» er en hedersbevisning som både ble verdsatt og lagt merke til i elghund-kretser. En av årsakene til at hedersbevisningen ble fjernet har trolig sammenheng med kostnadene i forbindelse med utdeling av hedersbevisningen. Dette kan løses på en enkel måte f.eks i forbindelse med årsmøte eller premieutdeling i områdeklubben der «årets oppdretter» er medlem.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS om å gjeninnføre hedersbevisningen «Årets Oppdretter». Utdelingen av hedersbevisningen legges til årsmøte eller premieutdeling i områdeklubb der «Årets Oppdretter» er medlem.

Saker til årsmøte Telemark Elghundklubb 2019 – saker som ønskes fremmet for RS Norske Elghundklubbers Forbund 2019

Sak 8.10 Intensivering av arbeid med Hitta Älghund

Forslagsstiller: Lars Jørgen Lassen og Solveig Haugan Jonsen

Arbeid med Hitta Älghund og overføring av data fra NKK må prioriteres slik at Hitta Älghund tilfredsstillende forventning som er skapt til programmet og det Nordiske samarbeidet. Det tar i dag lang tid før resultater av prøver blir overført til Hitta Älghund. Det er også oppdaget flere feil i data som er overført, og det foreligger ikke resultater fra utstilling. FS pålegges å få dette på plass snarest !

Mange er ikke kjent med at det også er etablert en finsk versjon av Hitta Älghund; på Koiratietokanta.fi. Her ligger data for norske hunder publisert. Hvor er hjemmelen for å overføre og publisere data for norske hunder på koiratietokanta.fi ? I hvilken grad er hundeier informert og forespurt ? FS pålegges å gjøre rede for dette og for bruk av økonomiske ressurser på henholdsvis Hitta Älghund og Koiratietokanta.fi.

Styrets kommentar:

Fri tilgang til Hitta Älghund som plattform for å presentere statistikk å hundedata er brukt som et argument for å intensivere det Nordiske samarbeidet. Bruk av Hitta Älghund var et hovedargument for å få den Svenske Elghundklubben med i samarbeidet om felles Nordiske jaktprøveregler. NPP og Hitta Älghund ble også brukt som et argument for å legge ned videregående satsing på Dog 123. Nå viser det seg i ettertid at verken NPP eller Hitta Älghund fungerer etter intensjonene. FS har selv uttalt at plattformene er gammeldags og at det er behov for andre løsninger. Siden data for svenske hunder er tilgjengelig umiddelbart etter at prøve eller utstilling er avholdt bør det også være mulig å få tilsvarende til å fungere basert på data overført fra NPP og NKK.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS 2019 om å pålegge styret i Norske Elghundklubbers Forbund om å prioritere arbeidet med Hitta Älghund slik at data for norske hunder kan vises på tilsvarende måte og like raskt som for svenske hunder. Styret i Norske Elghundklubbers Forbund pålegges videre å gjøre rede for at data for norske hunder er overført og publisert på Koiratietokanta.fi. FS pålegges også å gjøre rede for bruk av økonomiske ressurser på Hitta Älghund, og om det er brukt økonomiske ressurser på Koiratietokanta.fi

Sak 8.11 Endring av uttaksregler NM

Forslagsstiller: Styret i Telemark Elghundklubb

Jfr uttaksregler norsk mesterskap punkt 11 kan samme hund starte flere ganger i NM dersom den oppfyller uttakskravene. Dette foreslås endret til at det kun er mulig å delta en gang i NM med samme hund.

Styrets kommentar:

Antall plasser i NM er begrenset. Gjengangere av deltakende hunder med høy snitt poengsum på prøve vil blokkere muligheten for andre hunders deltakelse. Begrensning av deltakelsen i NM til en gang pr hund vil kunne øke interessen for å prøve flere hunder på jaktprøve.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS om at uttaksregler for hunder til Norsk Mesterskap, punkt 11, endres slik at samme hund kun kan delta en gang i NM.

Sak 8.12 Like påmeldingsavgifter uavhengig av klubb

Forslagsstiller: Styret i Telemark Elghundklubb

Telemark Elghundklubb foreslår for RS at det innføres lik påmeldingsavgift for utstilling og lik påmeldingsavgift for prøver arrangert av klubber tilsluttet NEKF. Forbundsstyret får fullmakt til å fastsette påmeldingsavgiften for utstilling og de ulike prøvetyper fra og med 2020 basert på innspill fra klubbene. FS fastsetter samtidig dommers honorar.

Styrets kommentar:

Påmeldingsavgiftene for utstilling og prøver varierer mye fra klubb til klubb uten at det kan begrunnes hvorfor prisnivået er forskjellig. En ser også at i noen tilfeller er påmeldingsavgiften for en jaktprøve lav fordi honorar til dommer ikke er medregnet. Dette skaper i mange tilfeller unødvendig forvirring ved påmelding.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS om å innføre lik påmeldingsavgift for utstilling og lik påmeldingsavgift for prøver arrangert av klubber tilsluttet NEKF. Forbundsstyret får fullmakt til å fastsette påmeldingsavgiften for utstilling og de ulike prøvetyper fra og med 2020 basert på innspill fra klubbene. FS fastsetter samtidig dommers honorar.

Sak 8.13 Oppfølging av tidligere RS vedtak

Forslagsstiller: Styret i Telemark Elghundklubb

1. Telemark Elghundklubb fremmer forslag til RS 2019 om å pålegge FS i NEKF å følge opp tidligere RS-vedtak, og synliggjøre at de er fulgt opp. Det foreslås å innføre en status-logg for alle RS-vedtak som oppdateres fortløpende og legges tilgjengelig på NEKF webside.

2. Telemark Elghundklubb fremmer forslag om å pålegge FS å følge opp tidligere RS-vedtak i sak 11.4.16. ang like eksteriørkrav for utenlandsk registrerte hunder som ønsker å oppnå norsk jaktchampionat.

Styrets kommentar:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb, sak 10.18, vedtok å fremme et krav til FS i NEKF om å følge opp tidligere RS-vedtak. Grunnlag for kravet var blant annet manglende oppfølging av RS-sak 11.4.16 ang like eksteriørkrav for norske og utenlandske hunder som ønsker å oppnå norsk jaktchampionat.

I forbindelse med RS 2018 fremsatte en av representantene fra TEHK spørsmål om manglende oppfølging av RS-vedtak i forbindelse med behandling av FS årsmelding. Det ble konkret vist til oppfølging av RS-vedtak i sak 11.4.16. FS svarte at dette ikke var aktuelt fordi championatreglene ikke var endret. Det viser seg imidlertid at Championatregler er endret pr 01.01.2018 og at RS-vedtaket ikke er fulgt opp.

Styret i Telemark Elghundklubb oversendte på denne bakgrunn FS krav om oppfølging av RS -vedtak jfr årsmøtevedtaket i sak 10.18. og påpekte manglende oppfølging ved endring avchampionatreglene pr 01.01.2018.

Styret i Telemark Elghundklubb har ikke mottatt svar på kravet framsatt skriftlig ved brev til FS av 17.05.2018

En gjennomgang av RS-vedtak siste 5 år viser eksempler på flere RS-vedtak som ikke er fulgt opp av FS.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag til RS 2019 om å pålegge FS i NEKF å følge opp tidligere RS-vedtak, og synliggjøre at de er fulgt opp. Det foreslås å innføre en status-logg for alle RS-vedtak som oppdateres fortløpende og legges tilgjengelig på NEKF webside.

Årsmøte i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS 2019 om å pålegge FS å følge opp tidligere RS-vedtak i sak 11.4.16. ang like eksteriørkrav for utenlandsk registrerte hunder som ønsker å oppnå norsk jaktchampionat.

Sak 8.14 Endring av andel kontingent Norske Elghundklubbers Forbund

Forslagsstiller: Styret i Telemark Elghundklubb

Styret i Telemark Elghundklubb vil fremme forslag for RS om å sette ned andelen av kontingenten til NEKF til det nivå kontingenten hadde før Egmontsaken.

Styrets kommentar:

For å løse den økonomiske situasjonen i NEKF som følge av Egmomtsaken ble det blant annet vedtatt å heve kontingentandelen til NEKF. Denne økningen skulle være midlertidig. Det foreslås derfor at kontingenten settes ned til det nivå kontingenten hadde før endringen i forbindelse med Egmontsaken.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøtet i Telemark Elghundklubb fremmer forslag for RS 2019 om å sette ned andelen av kontingenten til NEKF til det nivå kontingenten hadde før Egmontsaken.

RS-saker fra styret i Norske Elghundklubbers Forbund:

RS-sak 8.15

RS 1 2019

Oppfølging av RS sak 11/17 fra Nord Trøndelag EHK

HD-PROBLEMATIKKEN PÅ NEG OG NES

I flere tiår har Norske Elghundklubbers forbund arbeidet hardt for å avle seg bort fra hoftelddysplasi (HD) på våre nasjonale elghundraser NES og NEG. I denne perioden har det praktisk talt kun blitt avlet på HD-frie hunder. Vi hadde derfor forventet en vesentlig avlsmessig framgang, all den tid fokus på HD har hatt første-prioritet i avlsarbeidet.

Nedenforliggende oversikt viser at så ikke har skjedd. Kilde: NKK.

	HD-fri		Svak grad (C)		Middels (D)		Sterk grad (E)	
	NES	NEG	NES	NEG	NES	NEG	NES	NEG
1990-1999	91,7%	91,4%	5,4%	5,2%	2,0%	2,5%	0,9%	0,9%
2000-2009	93,3%	86,8%	4,5%	8,8%	1,8%	3,3%	0,6%	1,1%
2010-2014	87,0%	81,3%	6,8%	14,6%	4,8%	3,9%	1,4%	0,8%
2015	87,6%	76,8%	3,8%	19,9%	5,7%	3,1%	2,9%	0,8%
2016	84,0%	74,0%	12,0%	18,1%	4,0%	7,1%	0,0%	0,8%

Statistikken viser en klar tendens: Den avlsmessige framgangen som i oppstarten var forventet, har blitt til en negativ utvikling, større for grå enn for svart, men den samme utvikling er sterk og klar for begge raser.

I ”Jakt og Fiske” nr. 3. 2016 ser vi på side 68 at det estimeres at hundeeiere i perioden 1980 til 2003 har brukt 200 millioner kroner til røntgenundersøkelser og påfølgende analyser i NKK.

Det har blitt utarbeidet HD-indekser som har blitt vektlagt i alt avlsarbeid for begge rasene. Den 20.12.16 informerte NKK i brev til klubbene at det var avdekket vesentlige feil i utarbeidelsen av HD-indekser.

Konklusjon:

Manglende avlsframgang, feil i rutiner, tilfeldigheter i avlesninger og feil i indekser, har ført til at vi nå mener at tiden er inne til å stille spørsmål om det fortsatt er riktig å prioritere den sterke vektlegginga av HD i avlsarbeidet for NES og NEG. Vår mening er at det må være langt viktigere å se om en jakthund fungerer i skogen enn på veterinærbordet.

Forslag til vedtak fra Nord-Trøndelag Elghundklubb:

I en periode på fem år fra 01.07.2017 kreves det ikke at HD – status er kjent for avlshunder for de raser som organiseres i Norske Elghundklubbers Forbund. Ved utløpet av perioden foretar NEKF ei evaluering av de resultater som er høstet av omlegginga.

RS behandling:

Nord-Trøndelag EHK/ FS trekker sitt forslag med forbehold at FS utreder saken nærmere og

fremmer saken på nytt for RS 2018.

Utsettelsesforslaget ble tatt opp til votering og enstemmig vedtatt.

Ved RS 2018 valgte forbundsstyret å ikke fremme saken på nytt, da NKK v/hovedstyret hadde nedsatt en arbeidsgruppe for å se på alt innenfor HD. Hovedstyret vil behandle sluttrapporten fra HD gr.

Artikkel Jakt og Fiske:

Avler seg bort fra gode jaktegenskaper

I flere tiår har en rekke raseklubber jobbet hardt for å avle seg bort fra hofteledds dysplasi. Statistikken viser imidlertid at effekten har vært nær null hos flere raser.

Audun Hageskal ONSDAG, 5. DESEMBER 2018 - 14:18

Saken ble først publisert i Jakt & Fiskes marsnummer 2016.

Hundeeiere har punget ut hundrevis av millioner for røntgenundersøkelser og Kennelklubbens vurderinger.

– Det er helt forferdelig å se tilbake på det vi har gjort. Jeg har selv bedt folk om unnskyldning for at de har blitt frarådet å avle videre på svært gode jakthunder. Det jeg sitter igjen med i dag, er dårlig samvittighet for at vi gikk ut med de anbefalingene vi gjorde. Det som har skjedd er en tragedie, sier Bård Ørbekk Larsen.

Han har jobbet med hofteledds dysplasi (HD) og avl av hund siden det han beskriver som «tiden da HD-hysteriet var som verst». I tillegg sitter han i avlsrådet for hunderasen Dunker, hvor han har nærmere 15 års fartstid.

Etter 35 års brennende engasjement rundt HD-problematikken, er det anger i stedet for positive forskningsresultater han nå sitter igjen med.

Ta hunden til skogs

– Det eneste vi har oppnådd, er å kaste bort utrolig mange gode jakthunder som det ikke har blitt avlet videre på. Det er skremmende, og det har uten tvil vært et overfokus. Velger man å gå helt bort fra vurdering av HD nå, kaster vi riktig nok bort 35 års forskning. Men vi gjør det i så fall fordi vi ikke har oppnådd noe som helst av forbedring, og setter i det minste punktum for dette marerittet. Larsen er tilbake til tidligere tiders rådende oppfatning: At man må se hvordan hunden fungerer i skogen, ikke på veterinærbordet, og avgjøre om man skal avle videre ut ifra det.

Null endring på åtte år

Tendensen innen manglende resultater ved selektiv avl, har man også sett i Finland. Nå avdøde Saki Paatsama, som var professor i veterinærmedisin ved veterinærhøgskolen i Helsingfors, var blant dem som ikke la skjul på hvor bittert han angret på sin entusiasme for HD-fokusert avl. Internasjonalt var Paatsama høyt respektert innen sitt fagmiljø, og han var tidlig ute med å advare. I en artikkel publisert i den finske kennelklubbens tidsskrift Koiramme i 1997, skrev han følgende: «Når HD-resultatene fra 1989 ble kjørt på data, var snittet for alle rasers HD-prosent 29,09. Og nå, i 1997, er den 29,59. Vi tramper på en og samme flekk, som på en ergometersykel. Jeg ønsker at man i sin iver etter å bekjempe feil og sykdommer, ikke minsker genpoolen gjennom å utelate det som for rasen er verdifulle individer innen avl».

Millionkostnad

Mens fokuset på avl har regjert, har HD-undersøkelser blitt en millionkostnad for norske hundeeiere. For å få en hunds hoftestatus registrert hos NKK, er det kun avlesning/diagnostisering gjort av en av Kennelklubbens HD-avlesere som godkjennes. Alle veterinærer kan i utgangspunktet vurdere hoftebilder, men graderingen (A-E) kan kun gjøres av veterinærer som har spesialkompetanse på dette.

Ifølge tall Jakt & Fiske har fått tilgang til, har røntgenundersøkelser og påfølgende analyser bare i perioden 1980–2003 kostet norske hundeeiere til sammen 200 millioner. Men til tross for et massivt antall undersøkelser og HD-fokusert avl, har de ønskede resultatene, i form av merkbar reduksjon i HD, uteblitt hos flere av rasene.

Ser man for eksempel på statistikken for irsk setter for 2003–2012, er gjennomsnittet for HD-frie hunder 85,5 prosent. Men svingningene er store: Mens 80,5 prosent var kategorisert som HD-frie i 2006, var tallet 87,4 prosent i 2007, før andelen registrerte HD-frie hunder igjen falt til 81,4 prosent i 2009.

Etter 35 års engasjement knyttet til HD-problematikk, mener Bård Ørbekk Larsen at den sterke vektleggingen av avl på HD-frie hunder har vært mer til skade enn gagn for flere raser. Foto: Grete Bauer

NKK: Bare HD-frie hunder i avl

Selv om de positive resultatene fra flere tiår med målretta avl har uteblitt, er Norsk Kennel Klub (NKK) fremdeles klare i sine anbefalinger når det kommer til hunder med hofteledds dysplasi. På sine nettsider skriver NKK blant annet at «fordi arveanleggene nedarves fra foreldre til avkom, er den generelle anbefaling at bare hunder som er fri for HD brukes i avl. Man kjenner i dag ikke til den eksakte nedarvingsmekanisme for HD, men man vet at arvbarheten er 20–30 prosent».

Etter det Jakt & Fiske erfarer, skal NKKs og flere fagmiljøers holdninger til HD-prioritert avl være splittet. Og avdelingsleder for helse i Kennelklubben, Kristin Aukrust, erkjenner at vektleggingen av denne problematikken har vært for stor hos flere raser.

- Derfor er det også positivt at oppdrettere gjør en kontinuerlig vurdering av hvor mye HD-røntgen skal vektlegges. Hva som er riktig svar på det, vil variere mye fra rase til rase. HD styres av mange ulike gener, men også miljø. Arvbarheten er moderat og varierer også fra rase til rase, forklarer Aukrust.

Samsvarer ikke med ressursbruken

Hun legger likevel til at NKKs grunnleggende holdning er at hunder som brukes i avl skal være funksjonelt friske – altså uten kliniske symptomer. En hund med alvorlig grad av HD skal derfor ikke brukes i avl.

- I utgangspunktet bør hunder som brukes i avl være fri for HD. Men i tilfeller der hunder som er funksjonelt friske, for eksempel får påvist en mild grad av HD, må man som tidligere nevnt gjøre en helhetsvurdering. Det er synd å utelukke en ellers fremragende hund fra avl, mener avdelingslederen.

- Det står også på NKKs nettsider at arvbarheten for HD er 20–30 prosent, men folk som har jobbet aktivt med hundeval i flere tiår sier i dag at dette ikke stemmer, og at de angrer på å ha oppfordret til å fokusere på HD. Hva tenker du om det?

- Tallene stammer fra HD-indeksen og registeret, men varierer veldig fra rase til rase. Miljø spiller som nevnt også en veldig stor rolle, i tillegg til genene. Det er vanskelig å avle HD helt bort, men det betyr ikke at det ikke har effekt, selv om enkelte hevder det. Vi ser en positiv genetisk trend for de fleste raser.

- Det er vanskelig å avle HD helt bort, men det betyr ikke at arbeidet ikke har effekt, selv om enkelte hevder det, sier avdelingsleder for helse NKK, Kristin Aukrust. Foto: privat

Arvbarheten vil variere fra rase til rase, og jeg er helt enig i at HD har fått for stort fokus i noen tilfeller. Det har nok gått på bekostning av andre egenskaper i enkelte raser. Men det betyr ikke at man ikke skal gjøre det. Man skal bare ikke vektlegge det mer enn alle andre egenskaper.

At statistikken ikke viser framgang, er nok en sannhet med modifikasjoner. Men at den ikke er så stor som man burde forvente med tanke på ressursene som er lagt ned, det er nok riktig, sier Aukrust, og legger til at NKK vil fortsette å anbefale HD-analyser, men først og fremst i de rasene der HD er et problem.

Dette er hofteladdsdysplasi

Hofteladdsdysplasi (HD) er en utviklingsfeil i hofteladdene som kan angå ett eller begge hofteladd. Defekten består i at hofteskåla og lårhodet ikke passer til hverandre.

Det dannes sekundærforandringer rundt leddet i form av forkalkninger. Det kan også oppstå unormal slitasje inne i hofteladdet, som igjen kan gi unormale trykkbelastninger på deler av leddet. Deler av leddbrusken kan slites bort og erstattes av beinvev i kroppens forsøk på å reparere de skadene som har oppstått.

Det finnes ulike grader av denne defekten – og røntgenavlesning av hofteladdene graderes etter følgende skala: fri (A, B), svak (C), middels (D) eller sterk (E) grad av HD.

Kilde: NKK

I tiden siden artikkelen “Avler seg bort fra gode jaktgenskaper ble laget”, har NKK jobbet videre med temaet hofteladdsdysplasi (HD). De har bl.a. fått nye nettsider med oppdatert informasjon om HD og hvordan NKK anbefaler å vektlegge HD i praktisk avl. NKK har også opprettet en egen HD-prosjektgruppe.

Sluttrapporten til denne gruppa er snart klar.

NKK's hovedstyre nedsatte en prosjektgruppe i sitt møte den 19.10.2017, dette med tanke på å få belyst alle sider ved dette med HD. Hovedstyret fattet også mandat til prosjektgruppen.

MANDAT

NKKs HD-prosjekt

Vedtatt av Norsk Kennel Klubs Hovedstyre 19.10.2017

Hovedformålet med NKKs HD-prosjekt er å danne et bindeledd mellom NKK sentralt og klubber/forbund. Det har vært uttrykt usikkerhet rundt HD-røntgen, -avlesning og –indeks, samt arvbarhet av HD og dermed HD-statusens plass i avlsarbeidet.

Oppnevning og mandat

Prosjektgruppa utgjøres av to personer fra elghundmiljøet, to fra fuglehundmiljøet og to fra brukshundmiljøet, to fra NKKs administrasjon og minst én av NKKs HD-avlesere. Gruppa kan knytte til seg veterinærer eller andre fagpersoner etter deltakende representanters ønske.

Prosjektgruppens leder skal

- Ha ansvar for at det blir innkalt til møter
- Ha ansvar for nødvendig rapportering til HS
- Ha ansvar for arbeidsgruppens arbeidsrutiner

Arbeidsområder/oppgaver

Gruppen skal samle tilgjengelig informasjon om HD, forekomst av røntgenfunn, forekomst av kliniske problemer mm innenfor de ulike rasene. Videre skal gruppen samle oversikt over arvbårhetsstudier og annen relevant litteratur.

Gruppen skal formidle bekymringer/utfordringer/problemstillinger fra de ulike miljøene inn til NKK sentralt, samt være ressurspersoner med tanke på HD ute i miljøene. Sakene som fremmes skal være av overordnet/generell karakter i henhold til gruppas oppgaver. Enkeltsaker behandles ikke.

Myndighet

Arbeidsgruppen er rådgivende for HS, og kompletterer således NKKs sunnhetsutvalg i HD spørsmål.

Samarbeid

Arbeidsgruppen samarbeider med NKKs øvrige fagkomiteer og andre fagmiljøer der dette er naturlig. Ved behov skal NKKs administrasjon være behjelpelig med nødvendige datauttrekk slik at prosjektgruppa får utført sine oppgaver.

Arbeidsrutiner

Arbeidsgruppen skal

- Føre referat
- Rapportere til HS

Økonomisk godtgjørelse

Medlemmene av NKKs HD-prosjektgruppe arbeider under følgende betingelser. Det gis ikke møtehonorer.

Nødvendige reiseutgifter dekkes etter regning; reise skal foregå på den billigste måten. Prosjektgruppa skal i forkant innhente godkjenning fra administrasjonen ved behov for møter/annet som påfører NKK kostnader.

Taushetsplikt

Fortrolige opplysninger man blir kjent med skal ikke bringes videre til utenforstående.

Habilitet og beslutningsdyktighet

Dersom et av medlemmene mener seg inhabil i en sak, skal denne fratres i den aktuelle saken. Dersom det reises tvil om habilitet, avgjøres habilitetsspørsmålet av gruppen.

Beslutninger avgjøres med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er forslaget forkastet.

Tillegg – Hovedstyrevedtak:

Hovedstyret fattet følgende vedtak i hovedstyremøte nr 8/17, 19. oktober 2017:

143 – HD-PROSJEKT – OPPFØLGING AV SAK 61/17 OG 80/17

Hovedstyret vedtok det fremlagte mandat for prosjektgruppen. Prosjektgruppen leverer sin rapport til Sunnhetsutvalgets andre møte i 2018. Sunnhetsutvalget rapporterer videre til Hovedstyret

Prosjektets medlemmer

- Jostein Dahle (leder)
  - Representerer Norske Elghundklubbers forbund.
- Birgit Ranheim
  - Representerer Fuglehundklubbenes Forbund og Norsk Engelsksetterklubb.
- Marit Krohg
  - Representerer Fuglehundklubbenes Forbund og Norsk Breton Klubb.
- Geir Langset

- Representerer Norske Elghundklubbers Forbund.
- Arne Kristianstuen.
  - Representerer brukshundmiljøet og Norsk Schäferhund Klub.
- Marit Opheim Bjørningstad
  - Representerer brukshundmiljøet og Norsk Belgisk Fårehund Klubb.
- Marte Ottesen
  - HD-avleser for NKK. Leder av NKKs Sunnhetsutvalg.
- Kristin Wear Prestrud
  - Leder av Helseavdelingen, NKK (fratrådte 01.09. 2018).
- Maria Kjeldaas Johannessen (sekretær)
  - Helseavdelingen, NKK Helseavdelingen.

Det er avholdt 8 møter i prosjektgruppen, der prosjektgruppen har invitert ekstern ekspertise i enkelte deler av sitt arbeide.

Status pr. dato er at prosjektgruppen arbeider med en sluttrapport, som vil ta for seg alle spørsmålstillinger på dette med HD. Rapporten påregnes ferdig i februar 2019.

Hele sluttrapporten vil bli tilsendt områdeklubbene og bli offentligjort på hjemmesiden til NKK og Norske Elghundklubbers forbund så fort hovedstyret i NKK har behandlet sluttrapporten.

Norske Elghundklubbers Forbund innførte krav om HD status for sine raser den 01.07.1988.

Alt av avl på elghundrasene har siden dette kun vært på HD frie (A-B) foreldre. Statistikken for flere raser viser at vi ikke har fått den ønskete fremgangen på HD. Mye kan vel tillegges dette med arvbarhet på dette med HD, samt det også er noen ting som er svært vanskelig å forklare og forstå ift. den avl som er blitt gjort på våre raser i de siste 30 år.

En av den store utfordring med dette med HD fri avl, er den noe ensidige form for selektering av avlshund materialet, noe igjen har ført til en innsnevring av den genetiske avls pool i mange av våre raser. Noe som igjen kan/har ført til at andre genetiske arvbare sykdommer har oppstått f.eks. Glaukom, Ataksi og Epilepsi m.m. for å nevne noen sykdommer. Flere av de genetiske arvbare sykdommer er forenelig med tidlig død på hundene. Samt at mange svært bra blodslinjer på jaktbarhet er ut sjaltet

Norske Harehundklubbers Forbund utførte for noen år siden en undersøkelse på alle sine hunder, både HD frie hunder og de med HD. Der undersøkelsen viser at det er ingen/svært få som har plager av de med HD. Undersøkelsen er inntatt i HD prosjektgruppens arbeide. Det kan også nevnes at HD undersøkelsen er ikke et krav for de norske rasene i Norske Harehundklubbers Forbund.

Det kan opplyses om at flere raser i Norden har avsluttet kravet på dette med HD undersøkelse for sine raser, for eksempel Engelsksetter i Sverige.

Forbundsstyret i Norske Elghundklubbers Forbund vil komme med en innstilling i saken så fort sluttrapporten til prosjektgruppen for HD foreligger. Konklusjonene i denne rapporten vurderes som en vesentlig del av beslutningsgrunnlaget for innstillingen.

Forbundsstyret ser det som svært viktig at RS behandlingen av denne saken blir gjort på et best mulig faktagrunnlag. Forbundsstyret fremmer derfor ikke en innstilling i saken før sluttrapporten er mottatt og grundig gjennomgått.. Forbundsstyret vil komme med sin innstilling i saken, senest ved utsendelse av RS mappen.

Sluttrapporten fra prosjektgruppen for HD vil bli sendt ut til områdeklubbene så fort den foreligger.

Etter forbundsstyrets syn er det 3 sannsynlige vedtak som kan fattes. For at områdeklubbene skal ha et utgangspunkt for sine vurderinger og drøftinger på årsmøtene, skisseres de sannsynlige vedtakene under. Forbundsstyret tar forbehold om at det kan finnes flere alternative vedtak.

Alternativ 1

Norske Elghundklubbers Forbund opprettholder sin nåværende praksis og avlskriterier vedrørende HD for elghundrasene.

Alternativ 2

Norske Elghundklubbers Forbund endrer kravet for avlshunder til følgende: Alle avlshunder av elghundrasene må kun ha kjent status for HD.

Alternativ 3

Norske Elghundklubbers Forbund opphever avlskravet om HD-røntgen (screening) for elghundrasene.

Norske Elghundklubbers Forbund skal følge opp den videre utviklingen av HD gjennom en systematisk kartlegging av alle hunder som gjennomfører frivillig HD-røntgen. Det skal etableres rutiner i samarbeid med Norsk Kennel Klub som skal sikre et valid statistikkgrunnlag for å følge utviklingen av HD hos elghundrasene. Statistikken skal gjøres tilgjengelig for områdeklubbene innen 1. mars hvert år.

Styrets kommentar:

Det er vanskelig å ta stilling til spørsmålet om videre systematisk kartlegging av HD hos elghundrasene før rapporten fra NKK foreligger.

Styrets forslag til vedtak:

Saken utsettes til RS 2020 i påvente av at rapport fra NKK foreligger, og at avlsutvalgene knyttet til de ulike elghundrasene har fått mulighet til å avgi uttalelse.

RS SAK 2 2019

Jaktprøveregl er Villsvin

FORMÅL:

Kartlegge hundens bruksegenskaper. Tjene avlsarbeidet. Høyne jaktkulturen. Bedre jaktdressuren. Prøven skal så vidt mulig legges opp som praktisk jakt.

1. FELLESBESTEMMELSER

1.1 Arrangement

1.1.1 Generelt

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

1.1.2 Søknad om å avholde prøve

De til enhver tid gjeldende søknadsrutiner og søknadsfrister slik de er offentliggjort på www.nkk.no må følges. Norske Elghundklubbens forbund koordinerer søknadene og fastsetter terminlisten. Terminlisten godkjennes av Hovedstyret i NKK eller den Hovedstyret har bemyndiget og offentliggjøres på www.nkk.no.

1.1.3 Prøvedokumenter

Prøvedokumentene hentes fra NKKs nettsider og fylles ut og sendes inn slik det er angitt.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes NKK 4 uker før prøven for klarering. Ved bruk av utenlandsk dommer må det oppnevnes norsk NKK-representant.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK de rapporter, oppgjør for aktivitetsavgift osv. som er beskrevet i prøvedokumentene som er hentet fra NKKs nettsider.

1.1.4 Ledelse av prøven

Arrangøren oppnevner prøvens leder som er høyeste myndighet på alle andre områder enn tolking av regelverket. Prøvens leder skal være autorisert dommer for den aktuelle prøveform. NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår tolkning av reglene.

Prøvens leder og NKKs representant/vararepresentant kan ikke være samme person.

NKKs representant skal være tilstede alle prøvedager ved ordinære/samlede prøver.

NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Se kap.2.

Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under.

Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Prøvens leder og NKKs representant kan fungere som dommer ved prøven, men kan ikke gå med aspirant. Hund i prøveleders eie kan ikke starte på prøven. Det må påses at ingen dommer får hund til bedømmelse som er i eget eie, av eget oppdrett, avkom etter egen hund, hund som eies av nærmeste familie (ektefelle, foreldre, søsken eller barn) eller en hund dommer i vesentlig grad har jakttrenet.

1.1.5 Overtegning

Er prøven overtegnet skal de hunder som:

1. Har 2x1. premie på jaktprøve fra før, og som står for championatet, ha fortrinnsrett.
2. Deretter kommer alder (yngste hund foran).
3. Videre skal det sorteres etter utstillingsresultat.
4. Dersom hunder da står likt, rangeres hunder som dokumenteres fri

for HD først. Hunder som er passert 6 år kommer uansett sist på

rangeringslisten.

Rangering ved CACIT prøver:

1. Jaktchampioner (N/S/FIN)
2. Hunder som står for det Norske Jaktchampionatet (N JCH)
3. Hunder med to eller flere 1. premier på jaktprøve
4. Hunder med en 1. premie.

1.1.6 Avlysning av prøven

Prøvens leder kan i samråd med NKKs representant avlyse, utsette eller avbryte prøven dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven. Prøveleders avgjørelse om å avlyse, utsette eller avbryte prøve berettiger ikke krav til refusjon av startkontingent.

Ved separate prøver har oppnevnte dommere samme myndighet som nevnt for prøveleder.

Slik beslutning, samt eventuelle tvingende omstendigheter, meddeles prøveleder snarest mulig, og senest kl. 10.00 den fastsatte prøvedagen.

Vær og føreforhold

Øvre grense for snødybde i prøveterrenget settes til hundens bukhøyde. Nedre grense for temperatur er -15 grader. Avlysning av prøve pga. ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene tas til etterretning. Arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende Norsk Kennel Klub en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år.

For øvrig plikter arrangør å avholde terminfestede arrangementer og brudd på denne plikten kan det reageres mot etter NKK lover kap 7.

1.1.7 Godkjenning av prøven

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene er tellende når prøven er anerkjent.

Prøveresultatet kan benyttes på eiers ansvar når dommermøte er avholdt.

1.2 Deltagelse mv.

1.2.1 Hunder

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK.

Hunder med norsk eier som er registrert i utenlandsk register må omregistreres til NKKs register før påmelding. Ved omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige registreringsnummeret.

Hunder som er fratatt retten til å delta på prøver av NKK eller samarbeidende utenlandsk kennelklubb har ikke rett til å starte så lenge utelukkelsen varer.

Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer.

Det er forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. NKK utferdiger startbevis når det sendes inn veterinærattest som fyller kravene i kuperingsforskriften. Naturlig stumphale: Det vises til NKUs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

1.2.2 Helsestatus

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksinerings, se om dette på www.nkk.no.

Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør.

Hund kan ikke delta dersom den er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager.

For øvrig gjelder dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranse.

1.2.3 Førere

Retten til deltagelse har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett. Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utelukkelsen varer.

Fører, dommeraspirant eller dommerelev, samt eventuelt kjentmann kan ledsage dommer. Ut over disse har ingen rett til å følge hunden, med mindre både hundefører og dommer har gitt samtykke.

Hund bør ikke skifte fører under prøve.

1.2.4 Påmelding og påmeldingsavgift

All påmelding er bindende.

Påmelding som ikke er korrekt, mangler opplysninger eller kommer for sent har arrangør rett til å avvise.

Deltaker som ikke er medlem av en av NKKs medlemsklubber, samarbeidende klubber eller kennelklubb NKK samarbeider med, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Påmelding skjer på fastsatt skjema, enten på papir eller elektronisk.

1.2.5 Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis påmeldingen ikke godtas eller ved forfall legitimert ved veterinærattest.

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven, se punkt 1.2.6 og 1.2.7 eller ved bortvisning av deltager, se punkt 1.4.1.

Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder.

NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet har ikke ansvar for tap eller skade ut over tilbakebetaling av påmeldingsavgiften.

1.2.6 Avvisning av hund

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Løpske tisper kan ikke delta på samlet prøve.

1.2.7 Utestengelse av hund

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeilig, f. eks. jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og gis midlertidig utestengelse fra NKK-arrangementer inntil saken er ferdig behandlet.

På prøver hvor det kreves sauerenhetsbevis skal originalen av dette medbringes i felt. Dersom en hund jager sau skal dommer inndra sauerenhetsbeviset og dommer skal rapportere alvorlige konflikter mellom sau og hund.

Ved utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Forhold i prøveområdet kan av tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

1.2.8 Doping – kunstig stimulering

NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler skal følges.

1.3 Dommere

1.3.1 Oppnevning av dommere

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

Hvis oppnevnt autorisert dommer melder forfall så sent at annen autorisert dommer ikke kan oppnevnes, kan settedommer oppnevnes i samråd med NKKs representant.

Settedommer kan ikke brukes på separate prøver.

1.3.2 Trekning av terreng og dommere

Trekning av terreng og dommer foretas fortløpende ved separate 1-dags prøver.

Prøven gjennomføres etter avtale med prøveleder og etter nærmere avtale mellom hundefører og dommer.

Ved samlede prøver trekkes terreng og dommer av dommerkollegiet kvelden før eller den morgenen prøven starter. Resultatet av trekningen meddeles hundefører og dommer omgående.

Dommer kan med prøveleders samtykke be seg fritatt fra bedømmelse av en enkelt hund. Prøve gjennomføres i den enkelte områdeklubb sitt aktivitetsområde.

Ved bruk av andre områdeklubbers aktivitetsområde skal det på forhånd være inngått skriftlig avtale mellom styrene i de berørte områdeklubber.

1.3.3 Dommeroppgaver

Påse at førers navn og hundens registreringsnummer er angitt på kritikken samt foreta stikkprøver på dokumentasjon av dette.

Under prøven bedømme hundens prestasjoner i henhold til gjeldende regelverk.

Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avbryte prøven.

Dommer skal føre skogskort for prøvedagen, samt gjennomgå prøven med hundefører før underskrift av hundefører.

Dommer skal oppbevare skogskortet til etter klagefristen er ute.

Dommermøte

- Ved samlet prøve skal dommermøtet avholdes prøvedagen.
- Ved separate prøver skal dommermøtet være avholdt senest 3 uker etter prøveperiodens utløp.
- Prøvens leder innkaller de dommerne som har fungert ved prøven, samt NKKs representant og eventuelle dommeraspiranter til dommermøtet.
- Dommerkollegiet, prøvens leder, NKKs representant og de dommere som har fungert foretar den endelige premiering.
- Prøveleder avgjør om dommermøte skal være lukket eller åpent.
- Dommerkollegiet kan forandre poeng og premiegrad dersom dommerens kritikk ikke er i samsvar med prøvereglene, eller skogsprotokoll og poeng ikke stemmer. Kollegiet kan forandre dette selv om dommeren er uenig eller ikke er til stede.

Forenklet dommermøte

Dommermøtet kan avholdes som forenklet dommermøte. Arrangøren oppnevner da en dommerkomite på minst 3 faste medlemmer i tillegg til aktuelle dommere.

Dommerkomiteen må da minimum bestå av:

- Prøveleder
- NKK representant
- 1 representant for dommerne

Dommer plikter å rette seg etter prøveleders anvisninger.

Dommer skal gi skriftlig skogsprotokoll på fastsatt skjema. Slik skogsprotokoll skal føres for alle hunder som starter på prøve, selv om de ikke fullfører.

Dommer ved separate prøver er ansvarlig for at prøven blir forsvarlig avviklet og snarest mulig i perioden.

Dommeren må gi melding til prøvens leder om hvilken dag prøven skal avholdes.

Senest 8 dager etter at separatprøve er avholdt skal dommer sende sin skogsprotokoll til prøvens leder. Dommer bør etter at prøven er avsluttet gi en orientering om sin vurdering av hundens prestasjoner til hundefører. I det ligger også innstilling til premiegrad til dommermøtet.

1.4 Opptreden, disiplinærforhold og klager

1.4.1 Opptreden og disiplinærforhold

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakere og tilskuere skal rette seg etter anvisning fra dommer og prøveledelsen.

Deltager skal respektere dommerens avgjørelser. Retten til å klage på avgjørelser er regulert i punkt 1.4.2. Usportslig opptreden i forbindelse med dommerens beslutninger er ikke tillatt. Brudd på regler eller anvisninger fra dommer eller prøveledelsen kan medføre advarsel eventuelt bortvisning fra prøveområdet.

Dommer og prøveleder som observerer alvorlige forseelser plikter å rapportere disse til NKK representanten innen prøvens avslutning. Disiplinære forhold i forbindelse med prøven kan også av enhver tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

For øvrig gjelder NKKs lover kapittel 7.

1.4.2 Klager

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages.

Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene prøvedagen, kan før dommermøtet innlevere skriftlig klage til NKKs representant. NKK-representanten søker å om mulig løse saken på stedet.

Logg fra peileutstyr kan ikke danne grunnlag for klage.

For prøver hvor kritikken ettersendes deltager er klagefristen 1(en) uke etter mottatt kritikk. Klagen sendes til NKK sammen med protestgebyret som er lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKK utstillinger. Protestgebyret tilbakebetales dersom klagen tas til følge.

1.5 Dispensasjon

NKKs Hovedstyre/NKKs jakthund komité kan når særlige omstendigheter gjør det påkrevet dispensere fra disse regler generelt eller i enkelttilfeller.

1.6 Etikk

Etikk er teorien om hva som oppfattes som riktig og galt blant en gruppe mennesker. Forskjellige grupper kan ha forskjellig oppfatning av hva som er god og dårlig etikk. Når det gjelder etikk i dommersammenheng bør det være enighet om hvilke prinsipper som legges til grunn for utøvelsen av dommervervet.

Retningslinjene gjelder for samtlige prøvedommere og på samtlige arrangement arrangert av samarbeidende klubber tilsluttet NKK, samt i andre sammenhenger hvor vedkommende kan bli assosiert med sin dommerstatus.

Etikk er ikke det samme som regelverk. Det er flere lov- og regelverk som regulerer dommers plikter og rettigheter i NKK.

Dommerens oppgaver

Dommeren er gjennom sine vurderinger av hundenes egenskaper viktige premissleverandører for den systematiske avl som foregår i regi av NKK, NKKs medlemsklubber og oppdrettere i de enkelte rasene.

Dommerens objektivitet og integritet må aldri kunne trekkes i tvil. Det er derfor viktig at de formelle kravene til integritet er oppfylt, at dommer er objektiv og uavhengig, samt at alle deltagere opplever en rettskaffen dommeroppførsel.

Under bedømming av hundene skal dommeren ha sin oppmerksomhet rettet mot hundene og deres prestasjoner. Dommer har ansvar for å være konsentrert om oppgaven og skal yte en så god prestasjon som mulig. Dette innebærer at dommeren må være i god form og fremstå presentabel.

Unødvendig fokus på eventuelle meddommere, mobiltelefoner og andre distraksjoner sår tvil

om dommerens fokus og må ikke forekomme.

Dommer plikter å holde seg oppdatert på alle regelverksendringer. Videre må dommer delta på dommerkonferanser, og har en selvstendig plikt til å gjøre seg kjent med signaler og regelverkstolkninger fra disse.

Forholdet til Norsk Kennel Klub

Prøvedommere bosatt i Norge autoriseres av NKK. Opptak som dommerkandidat skjer etter en vurdering av personlige og faglige egenskaper. Autorisasjonen krever god faglig progresjon i tillegg til at det ikke avdekkes personlige egenskaper uforenelig med dommergjerningen under utdanningsperioden. En dommer må opptre slik at vedkommende holder det etiske nivået et fremtredende verv som dommer krever. Dette gjelder så vel eget hundehold som i hundesporten for øvrig. En dommer må være sin oppførsel bevisst ikke bare i dommerrollen, men også som deltager, tilskuer, arrangør og i andre sammenhenger hvor dommerens opptreden og utsagn blir vurdert. Det er uforenlig med dommervervet ikke å fremstå upartisk og objektiv. Dokumenteres en slik oppførsel skal vedkommende dommers autorisasjon tas opp til vurdering. Derfor skal det ikke kunne stilles spørsmålstegn ved dommerens moralske vandel i tilknytning til hundesporten eller dommerens eget hundehold. NKK støtter sine dommere, og det forventes samme lojalitet ovenfor NKK fra dommerne.

Forholdet til arrangør

Invitasjon til å dømme skal gjøres skriftlig, og krever et skriftlig svar. Dersom det er økonomiske forhold ut over de satser som gjelder for godtgjørelse til dommere i den aktuelle prøveform, skal dette avtales før endelig avgjørelse om dømming tas. Dommere og arrangør skal innledningsvis også avtale reiseomkostninger, innkvartering, bespisning, ankomst- og avreisedato og andre praktiske detaljer.

Dommer må ikke gi avbud til avtalte dommeroppdrag uten at det foreligger tungtveiende velferdsgrunner.

En dommer er arrangørens gjest og representerer NKK under hele prøven. Dommeren skal opptre høflig og bidra til et trivelig arrangement.

Bedømmelse og forholdet til deltager

Fra det øyeblikket dommeren ankommer arrangøravdeling er denne å betrakte som en representant for NKK. Det påligger derfor dommeren å opptre korrekt og høflig, møte presentabel, uthvilt og i god form. Dette gjelder så lenge dommeroppdraget varer.

Før prøven starter skal dommer presentere seg og eventuelle dommerkandidater, og redegjøre for hvordan dagen er tenkt, med mindre dette er overlatt til prøveleder.

Dommeren skal være positiv og holde konsentrasjonen gjennom hele dagen og ovenfor alle hunder.

Dommer bedømmer utelukkende det vedkommende observerer, og skal ikke ta hensyn til hundens bakgrunn, tidligere meritter, oppdrett eller hvem som fører eller eier hunden.

Alle deltagere skal behandles likt. Dommer kan veilede fører dersom dette ikke påvirker hundens prestasjoner direkte.

Dommer skal ikke henvende seg til deltager med direkte spørsmål om hundens avstamning, tidligere premiering eller annet som kan indikere utenforliggende hensyn ved bedømmelsen.

Etter at prøven er avsluttet skal dommer gi en orientering til fører om prestasjonen slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform. Etter en slik redegjørelse kan dommer besvare spørsmål som klargjør dommerens syn. En diskusjon med fører, eller at fører fremfører sine synspunkter skal ikke forekomme.

Prøvedeltager har ved å melde på sin hund bedt om dommerens vurdering, og det forventes at deltager respekterer denne. Prøvedeltager som viser en utilbørlig opptreden under prøvedagen, klandrer eller demonstrerer mot dommerens avgjørelser, kan av dommer gis advarsel eller bortvises fra området. Det er opp til dommer å vurdere om det skal skrives rapport på vedkommende slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform.

Forholdet til NKK representant

På alle prøver er det oppnevnt en NKK representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår regelverkstolkning. NKK representanten skal gjennomgå prøvens papirer og innstille prøven til godkjenning. NKK representantens oppgaver og myndighetsområde er beskrevet i ”Instruks for NKKs representant”.

Dommer, prøveledelse og NKK representant må sammen bidra til et best mulig arrangement både faglig og sosialt ved et samarbeid med respekt for hverandres oppgaver og synspunkter. NKKs representant må respekteres, også i de tilfeller der denne har en klart svakere faglig bakgrunn enn dommeren. Et positivt samarbeid kan hjelpe alle parter til å oppnå et godt resultat.

Forholdet til andre dommere

Dommere skal opptre med absolutt lojalitet ovenfor andre dommere.

Som tilskuer må en dommer derfor aldri snakke nedsettende om en fungerende dommer selv om vedkommende er uenig i bedømmelsen.

I slike tilfeller kan dette tas ved anledning på tomannshånd med fungerende dommer, og da i den hensikt å bidra til en positiv faglig videreutvikling.

Som dommer blir man vurdert til å ha spesielt god kunnskap om hund. Man må derfor ikke uttale seg negativt om hunders prestasjoner når en selv går som deltager.

Dommere kan tolke hunders arbeid forskjellig, derfor skal fungerende dommers integritet alltid respekteres.

Dommerkandidater

Dommer som har med seg dommerkandidat (elev/aspirant) har en viktig funksjon. Rettledning, opplæring og evaluering skal skje etter de retningslinjer som er utarbeidet for dette i den enkelte prøveform.

Dersom fungerende dommer er i tvil om kandidatens prestasjoner holder forventet nivå er det bedre å underkjenne kandidatarbeidet, da dette vil medføre at kandidaten må ta et ekstra arbeid og vil da lære mer før en eventuell autorisasjon.

Dommerkandidater bør gå for dommere de ikke har et for nært forhold til.

Sosiale medier

Ved bruk av sosiale medier skal dommere være bevisst sin posisjon og status som dommer. For å opprettholde objektivitet må dommer vurdere om man i det hele tatt skal skrive noe om hunders prestasjoner, uavhengig om de er gode eller dårlige.

Det er en selvfølge at man ikke skriver om eller kommenterer en dommerkollegas dømming. NKKs regelverk for nettvett må leses og praktiseres.

Konklusjon

Dommere bør være positiv, se etter det beste i hundene, opptre korrekt og vise avmålt høflighet så lenge bedømmelsen varer. Dommeren skal være objektiv, behandle alle likt, stille best mulig forberedt, være i god form og presentabel.

Dommeren skal være seg bevisst på at vedkommende oppfattes som dommer i alle sammenhenger, også på sosiale medier, og skal opptre i henhold til dette.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT

NKKs representant og varamann oppnevnes av NKK, evt. etter forslag fra klubb/forbund og skal være autorisert dommer for den aktuelle jaktprøveform.

NKKs representant kan ikke starte med hund. Hund tilhørende representanten kan heller ikke starte.

NKKs representant må være til stede under samlede prøver, også under trekning av dommere og terreng. Representanten kan dømme hvis det er behov for dette.

For å unngå problemer etter at prøven er avholdt, skal NKKs representant så langt som mulig benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser, og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.

Om disiplinære forhold oppstår, tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes, skal man innrapportere saken til NKK.

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler, noe dommerkollegiet må forholde seg til. Imidlertid er det samlet dommerkollegium som fastsetter den endelige premiering. NKKs representant må følge flertallet i kollegiet hvis prøvereglene er overholdt. Det må legges stor vekt på å bli enige på stedet.

NKKs representant skal umiddelbart etter prøven gjennomgå og kontrollere at det er samstemmighet mellom de anførte skogsprotokoller og resultater. Spesielt kontrollere at det er overensstemmelse mellom beskrivelse og premiegrad. Hvis dette ikke er tilfelle, tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer eller dommerkollegiet.

Premiegraden kan eventuelt endres på stedet, forutsatt at feil bruk eller fortolkning av prøveregler påpekes. Den fastsatte premiegraden kan etter dette ikke endres dersom det ikke påpekes formelle feil ved arrangementet.

Når prøven avsluttes skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter.

NKKs representant skal bistå prøveleder ved uttakelse av dommere som skal ha med aspiranter. NKKs representant og prøveleder kan selv ikke gå med aspirant.

Hvis det fungerer aspiranter ved prøven, skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disse arbeid sammen med de aktuelle dommere.

3. JAKTPRØVEREGLER FOR LØSHUND PÅ VILLSVIN

3.1 KLASSEINDELING

Ingen klasseinndeling på løshundprøve for villsvin.

3.2 Gjennomføring av prøven

Arrangøren er ansvarlig for at prøven avvikles etter jaktprøvereglene og at prøven ikke er i strid med viltloven, andre lovbestemmelser og vedtak med hjemmel i lov.

- Det er kun prestasjoner som løshund på villsvin som kan gi poeng og premiering.
- Hver hund skal prøves minst 1 dag.
- Prøvetiden er regulert i jaktprøvereglene.
- Hund som ikke kommer for villsvin har ikke krav på ny prøve.
- Hunden skal prøves alene.
- Hunden må være fylt 9-ni måneder senest på prøvedagen.
- Hunden må være premiært på terminfestet utstilling arrangert av NKK eller samarbeidende klubb/forening.
- Hunder under 15 måneder kan starte på 1- dags prøve uten premiering på utstilling. For at jaktprøven skal være gjeldende, må hunden premieres på terminfestet utstilling.
- En hund som tidligere har 1. premie skal alltid bedømmes av annen dommer.
- Alle moment skal bedømmes på villsvin.
- Det er ikke tillatt å stanse for å gå på villsvin man ser fra bil. Får man se villsvin ute i terrenget etter at prøven har startet, er det tillatt å gå på disse.
- Med prøvegruppe menes hundefører, dommer og eventuelt aspirant, elev eller kjentmann.

Løshundprøve på villsvin kan arrangeres som:

- Samlet prøve med felles utgangspunkt over 1 dag.
- Separat prøve over 1 dag.

Terreng

- Arrangøren skal fortrinnsvis skaffe egnet prøveterreng.
- Prøveleder kan unntaksvis godkjenne at prøven gås i terreng hundefører disponerer. Samme hund kan imidlertid ikke bedømmes flere ganger samme høst i et terreng hvor den har oppnådd premiering.
- Etter at prøven er startet og prøvegruppen er kommet ut i terrenget, kan hunden ikke trekkes uten samtykke fra dommer.

Generelt

Dommer bør på generelt grunnlag orientere uerfarne hundeførere om prøvereglene.

Dommer bestemmer tidspunktet hunden skal slippes. Hundefører bestemmer hvor i terrenget en skal starte, men hunden kan ikke slippes direkte på villsvin som ses i terrenget, eller direkte på ferske spor.

Dommer bestemmer hvordan en best kan få prøvd hunden i alle momenter, og skal i sitt skogskort notere alt som er relevant for en korrekt bedømmelse av hunden. Dommer og fører har i fellesskap ansvar for at hunden blir prøvd i henhold til reglene (jfr. poengskjema).

Jaktprøvereglene regulerer den tiden som prøven har til disposisjon gjennom dagen.

Dommer kan beslutte at det på grunn av avbrudd i prøven, alvorlig forstyrrelse eller andre spesielle forhold skal byttes prøveterreng. Tiden som går med til dette trekkes fra prøvetiden.

Dommer skal notere nøyaktig tid og sted hvor nabohunden høres for om mulig supplere nabodommers inntrykk. Hører dommer los som kommer i hans prøvefelt, og denne kan tenkes å komme fra annen deltakers hund, plikter dommer hvis mulig å koble sin prøvehund, såfremt denne ikke allerede har stålos på villsvin. Lostid i samjag godskrives ikke.

Forstyrrelse

Dersom det under prøven oppstår en alvorlig forstyrrelse og denne ikke kan unngås, kan hunden kobles og først slippes etter forflytning til annet område. Hundens prestasjonspoeng før forstyrrelsen oppstår, medregnes i sluttresultatet.

Eksempel på forstyrrende momenter er:

- Fremmed hund slutter seg til prøvehundens arbeid.
- Pågående jakt i området og denne forstyrrer åpenbart hundens arbeid.
- Et åpenbart faremoment for hunden oppstår under arbeid med villsvin.
- Prøven kan ikke avholdes på dyr som er bevegelseshemmet slik at den ikke oppfører seg som friske dyr.

Fortolkning av hvorvidt det er spørsmål om forstyrrende momenter avgjøres i prøveområdet av dommer, og den endelige beslutning skjer i samråd med prøvens leder.

Avbrudd i prøven

Etter at prøven er startet og prøvegruppen er kommet ut i terrenget, kan hunden ikke trekkes uten dommerens samtykke. Dette gjelder både under søkstil og arbeidstil.

Dersom hundefører likevel velger å trekke hunden, skal hundens oppnådde prestasjonspoeng frem til prøvens avbrudd noteres i skogskortet og behandles av dommerkollegiet. Avbruddet skal anmerkes og kommenteres i skogsprotokollen.

Prøven kan avbrytes før tiden dersom hunden gjør en av følgende feil og det er svært forstyrrende for gjennomføring av prøven:

- Hunden mangler interesse og jaktlyst.
- Det konstateres med sikkerhet at hunden driver villsvin og følger sporet under los eller loser på ferske villsvinspor.
- Hunden loser på husdyr eller annet vilt og ikke avbryter på kommando, eller vender tilbake og opptar losen den ble kalt bort fra.
- Hunden slår inn på en annens los og kan ikke lokkes av/kobles.

Karakterskala:

Utmerket prestasjon	9-10 p
Meget bra prestasjon	7-8 p
Bra prestasjon	5-6 p
Godtagbar prestasjon	3-4 p
Dårlig prestasjon	1-2 p
Ingen prestasjon/er ikke prøvd/eller kan ikke bedømmes	0 poeng

Poengskjema:

	Prestasjonsmomenter	koef.	poeng
--	---------------------	-------	-------

1	Søk	1,5	0-10 poeng
2	Avstand til uttaket	0,5	0-10 poeng
3	Losarbeidets kvalitet	1,5	0-10 poeng
4	Hundens mot	1,5	0-10 poeng
5	Påhengelighet	1,0	0-10 poeng
6	Evne til å stille flyktende villsvin	1,5	0-10 poeng

7	Lostid	0,5	0-10 poeng
8	Losmålets hørbarhet	0,5	0-10 poeng
9	Bruken av målet	0,5	0-10 poeng
10	Lydighet og samarbeid	1,0	0-10 poeng

Prøvetider:

En jaktprøve består av søkstim, arbeidstim og annen prøvetid.

Disse tidene utgjør tilsammen prøvetiden:

Søktid: Maksimalt 240 min.

Villsvinarbeid: Maksimalt 240 min.

Annen prøvetid: Hunden kommer tilbake etter å ha hengt på villsvin, eller hunden forlater villsvinarbeidet for å oppsøke gårder, veier, bilen eller lignende.

Villsvinarbeid kan maksimalt være 240 min, og starter ved første uttak. For å fastslå at det er arbeid med villsvin, så må dommer:

- Høre uttak som med sikkerhet er på villsvin.
- eller se villsvin med hunden taus rett bak
- eller konstatere ståløssignal på PBP og senere finner hunden i los der man fikk signalet.

Villsvinarbeidstidens innhold:

- Hunden loser på villsvin.
- Hunden har ganglos.
- Hunden henger på villsvin.
- Hunden tar kontakt under arbeidet men gjenopptar arbeidet umiddelbart.
- Prøven kan avsluttes når alle moment er ferdigprøvd, men likevel ikke før hunden har 150 minutter lostid.
- Arbeidstiden avsluttes senest ved mørkets frembrudd.

[Regler for bruk av Posisjons Bestemmende Peiler \(PBP\), ved bedømmingen.](#)

Peileutstyr skal brukes for å styrke bedømmelse av hunden i de enkelte momenter.

Alle deltakende hunder skal bruke PBP. Det er hundeførers ansvar å stille med PBP, og dommer skal ha full tilgang til denne. Hundeføreren kan bruke en egen PBP i tillegg til den dommeren bruker.

Skogsprotokollen skal vise om PBP har blitt brukt under hele prøven.

Ved bruk av PBP skal både bakkemålt løpestrekning og luftlinje til hunden avleses og overføres til skogskortet. Dette skal gjøres i alle momenter der avstander har betydning for bedømmelsen.

Skogskortet skal være med i skogen og fylles ut fortløpende.

Dommeren bruker PBP peileren under hele prøvetiden, men dersom PBP slutter å virke eller hunden er utenfor rekkevidde skal bedømmelsen foretas etter egne tabeller som fremkommer i momentene.

Dommer og hundefører skal i fellesskap tilstrebe å opprettholde peilerkontakt gjennom hele prøvedagen.

Noen momenter kan måles nøyaktig ved hjelp av PBP, i andre momenter gir PBP bare indikasjoner. Dommeren kan slå fast uttaksplassen ved hjelp av PBP, om det senere kan bekreftes at losen står der.

Bedømmingsmomentene:

MOMENT 1. SØK (koef. 1,5)

Søk innebærer at hunden er ute i terrenget og at det er sannsynlig at den leter etter villsvin. Ved utfordrende terreng og/eller tungt føre skal dommeren ta hensyn til dette i sin bedømmelse. Som oftest gjennomfører hunden flere søksturer før den finner villsvin. Under søket skal bedømmelsen rettes inn mot gjennomsnittet av søksturene.

Søksturen som fører til uttak føres i egen rubrikk på skogskortet og skal ikke være med som grunnlag for beregning i moment 1. Dersom uttaket skjer på søkstur nr 2 kan likevel denne inngå i beregningsgrunnlaget hvis dette kommer hunden til gode. Søksturene skal være bakkemålt tilbakelagt strekning.

Følgende skal legges til grunn for bedømmingen av søket og vektlegges likt:

1. Søksmønster / hastighet
2. Vindretning / terrengforhold
3. Søksturens lengde
4. Lengste avstand (luftlinje) til prøvegruppa, regnes fra den plassen der prøvegruppen sist hadde kontakt med hunden. Gjennomsnitt av søksturene.

Søket skal om mulig prøves på nytt etter losarbeidet dersom dommeren har sett for lite søk før uttaket. Det skal tas hensyn til føret og den tid som har gått med til arbeid med villsvin.

Om hunden ikke har søk skal prøven avsluttes etter 60 min.

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med noen av beskrivelsene under skal dommeren bruke skjønn ved poengsettingen. Dette skal begrunnes i Skogsprotokollen.

Søket poengsettes slik:	Poeng
-------------------------	-------

Søksmønstret er svært effektivt, farten er utmerket, og søksturene er i gjennomsnitt over 15 minutter.	9-10
Søksmønstret er effektivt, farten er meget bra, og søksturene er i gjennomsnitt 10-15 minutter.	8
Søksmønstret er ikke like effektivt, farten er bra, og søksturene er i gjennomsnitt 20-30 minutter.	7
Søksturene er i snitt er 5-10 minutter	6
Søksturene er i snitt er 3-5 minutter	5
Søksturene er i snitt er over 30 minutter	4
Søksturene er i snitt er 1-3 minutter	2-3
Hunden forlater prøvegruppen og tar ikke kontakt på lang tid.	1
Uttak på første søksturen bedømmes etter følgende tabell:	poeng
Avstand fra PG til uttaket 0-199 m luftlinje	4
Avstand fra PG til uttaket 200-399 m luftlinje	5
Avstand fra PG til uttaket 400-599 m luftlinje	6
Avstand fra PG til uttaket over 700 m luftlinje	7
Har ikke søk	0

MOMENT 2. AVSTAND TIL UTTAKET (koef. 0,5)

En hund med utmerket søk bruker sine evner og terrenget til å finne villsvin på lang avstand. Når det blir uttak skal dommer etter beste evne bedømme avstanden til opptaket målt i luftlinje. Avstanden skal måles fra der prøvegruppen sist hadde kontakt med hunden.

Poenggivningen skal foretas etter følgende tabell, men det skal tas hensyn til sterkt kupert terreng. Ved flere uttak skal det settes poeng ut fra en gjennomsnittsbetraktning.

Momentet poengsettes slik:

Avstand i luftlinje	0-100 meter	100-200 meter	200-400 meter	400-600 meter	Over 600 meter
Poeng	0-1 poeng	2-3 poeng	4-6 poeng	7-9 poeng	10 poeng

MOMENT 3. LOSARBEIDETS KVALITET (koef. 1,5)

Med losarbeid menes den delen av villsvinarbeidet vi hører los. Jo lengre losarbeid og fast stålos, jo større mulighet har vi for å kunne lykkes under praktisk jakt.

Hunden skal få jobbe i fred med villsvinet. Los i uttaket skal være 60 minutter, og gjentakert skal være 20 minutter.

Med villsvinkontakt menes att dommeren skal kunne se villsvinet under normale forhold. Det skal ikke legges hunden til last om prøvegruppen ved et uhell støkker villsvinet før man oppnår kontakt.

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet,

skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Losarbeidets kvalitet poengsettes slik:	Stålostid	Poeng
Dommeren har minst to villsvinkontakter, og minst to støkninger etter 60 minutters standlos hvorav en etter gjentak.	150	10
Dommeren har minst to villsvinkontakter, og minst en støkking etter 60 minutter standlos.	120	9
Dommeren har minst to villsvinkontakter, og minst en støkking etter 60 minutter standlos.	100	8
Dommeren har minst en villsvinkontakt, og minst en støkking etter 60 minutter standlos.	80	7
Dommeren har minst en villsvinkontakt, og minst en støkking etter 60 minutter standlos.	60	6
Stålos i minst 40 min	40	5
Stålos i minst 20 min	20	4
Ganglos i minst 150 minutter		3
Stålos i minst 5 minutter	5	2
Ganglos i minst 120 minutter		1
Ingen standlos eller ikkje opptak		0

Antall støkninger og villsvinkontakter bedømmes etter arbeid med det samme villsvinet/samme gruppe av villsvin. Nye uttak kan likevel gi lengre stålostid som da kan gi høyre poengsum i den høyeste delen av poengskalaen.

MOMENT 4 HUNDENS MOT (koef. 1,5)

Her måles hundens mot og effektivitet ved stålos på villsvin. Hunden skal raskt, uten å nøle, igjen nærme seg villsvinet etter utfall, og ikke søke støtte hos hundefører. Ved flere uttak skal poenggivningen fra 4-10 poeng gis etter en gjennomsnittsberegning. I poenggruppe 5-10 poeng gis hunden den høyeste poengsummen dersom hunden jobber med stort villsvin. Innenfor poengskalaen 0-3 poeng skal den dårligste prestasjonen/ uttaket legges til grunn.

Momentet Mot poengsettes slik:	Poeng
Hunden arbeider utmerket med initiativ og stort mot, og følger raskt opp utfall. Det er lett å lokalisere villsvinet	9-10
Hunden arbeider meget bra, og følger raskt opp utfall. Lett å lokalisere villsvinet	7-8
Hunden jobber mest på god avstand og er noe reservert etter utfall. Ganske lett å lokalisere villsvinet.	5-6
Hunden arbeider passivt, men følger opp utfall. Det er vanskelig å lokalisere villsvinet. Eller om hunden loser på villsvin men arbeidet ikke kan bedømmes.	4
Hunden oppsøker prøvegruppen en gang før 60 minutters standlos	3
Hunden oppsøker prøvegruppen to ganger før 60 minutters standlos	2
Hunden arbeider passivt og følger ikke opp utfall	1
Hunden er redd og tør ikke lose på villsvinet, unntatt enkelte boff, eller standlosarbeidet er under 5 minutter.	0
Ikke uttak	0

MOMENT 5. PÅHENDELIGHET (koef. 1,0)

Med påhengelighet menes viljen til å forfølge villsvinet og eventuelt få ny kontakt. Med flyktende villsvin menes villsvin som prøvegruppen støkker, villsvin som umiddelbart flykter ved uttak, flykter av seg selv eller av andre årsaker, eller flykter fordi losarbeidet blir forstyrret.

Påhengelighet bedømmes etter konstatert tilbakelagt bakkemålt fluktavstand, ikke luftlinje. Retur til prøvegruppen skal ikke regnes som påhengelighet. Alternativt kan tiden hunden er borte også legges til grunn.

Dersom hunden etter en kraftig støkking tar kontakt med prøvegruppen men umiddelbart opptar forfølgelsen skal dette ikke virke negativt på poengsettingen.

De angitte avstandene og minuttene i tabellen legges til grunn ved bedømmelsen, men det skal tas hensyn til terrenget.

Ganglos teller ikke som påhengelighet.

Om påhengelighet avbrytes av naturlig hinder/gjerde eller liknende skal dommeren ta hensyn til dette.

Dersom det er flere uttak samme dag, skal den beste påhengeligheten på en dyregruppe/uttak legges til grunn for poengsettingen.

Dersom hundens prestasjon ikke faller sammen med noen av prestasjonene som er beskrevet, skal dommeren bruke skjønn i sin poengsetting. Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Påhengelighet poengsettes slik:	Eller er borte	Poeng
Sammenlagt påhengelighet er minst 5 km.	50-60 min	10
Sammenlagt påhengelighet er minst 4 km.	40-50 min	9
Sammenlagt påhengelighet er minst 3 km.	30-40 min	8
Sammenlagt påhengelighet er minst 6 km.	Over 60 min	7

Sammenlagt påhengelighet er minst 2 km.	20-30 min	6
Sammenlagt påhengelighet er minst 9 km	Over 90 min	5
Sammenlagt påhengelighet er minst 1 km.	15-20 min	4
Sammenlagt påhengelighet er under 1 km.	10-15 min	2
Hunden forfølger villsvinet og er borte i mindre enn 10 minutter		1-2
Hunden forfølger ikke flyktende villsvin/ kan ikke bedømmes		0

MOMENT 6. EVNE TIL Å STILLE FLYKTENDE VILLSVIN (koef. 1,5)

Med hundens evne til å stille flyktende villsvin mener vi evnen til å få gjentak (forflytningen må være minst 100 m).

For å prøve hundens evne til å stille flyktende villsvin skal prøvegruppen støkke flere ganger. Første støkking skal gjøres forsiktig og på god avstand.

Støkking må foretas av prøvegruppen, eller at det med sikkerhet konstateres andre årsaker. Påfølgende støkninger skal gjøres kraftigere med den hensikt å få villsvinet i rask flukt.

Los i uttaket skal være 60 minutter, og gjentak skal være 20 minutter.

I poengnivående 5-6 opp til 9-10 gis det høyeste poenget dersom hunden jobber med stort villsvin.

Evnen til å stille flyktende villsvin poengsettes slik:	Poeng
Minst 2 gjentak på 20 min hver og 2 villsvinkontakter. Etter 60 min los i uttaket	9-10
Minst 2 gjentak på 20 min hver og 1 villsvinkontakt. Etter 60 min los i uttaket.	7-8
Minst 1 gjentak på 20 min og 1 villsvinkontakt. Etter 60 min los i uttaket.	5-6
Etter støkking, gjentak med fast stand i minst 20 min.	4
Ingen fast standlos etter støkking, men minst 20 min ganglos	3
Kort standlos og skjen uten at det støkkes.	2
Ingen standlos, villsvinet reiser i uttaket.	1
Hunden forfølger ikke villsvinet etter støkking	0
Kan ikke bedømmes	0

MOMENT 7. LOSTID (koef. 0,5)

Lostid for stålos eller ganglos angis med en nøyaktighet på hele minutter. Pauser på under 2 min skal ikke trekkes fra i lostiden.

Ved flere loser legges lostidene sammen.

Ganglos regnes også inn under lostid, men kan ikke godskrives med flere minutter enn fast stålostid.

Poengberegningen gjøres etter tabellen under. Om sammenlagt lostid er under 10 minutter gis 0 poeng. Om hunden loser på stort villsvin i poengnivå 9-10 skal den ha 10 poeng.

Lostiden poengsettes slik:

Lostid i minutter	0	10	20	40	60	80	90	110	130	150
Poeng	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9-10

MOMENT 8. LOSMÅLETS HØRBARHET (koef. 0,5)

Ved bedømmelse av losmålets hørbarhet skal det tas hensyn til vær, snømengde og terrengforhold.

Hørbarheten testes tilstrekkelig, dvs flere ganger i løpet av lostiden. Poengberegningen forutsetter normale lytteforhold.

Losmålets hørbarhet poengsettes slik:	Poeng
Utmerket hørbarhet	9-10
Meget bra hørbarhet	7-8
Bra hørbarhet	5-6
Brukbar hørbarhet	3-4
Dårlig hørbarhet	1-2
Kan ikke bedømmes	0

MOMENT 9. BRUKEN AV MÅLET (koef. 0,5)

Med bruken av målet menes hundens lostakt og evne til å føre en jevn los uten opphold. Jevnheten i losen er like viktig som lostakten og skal gis like stor vekt ved bedømmingen.

- Med lostakt menes antallet boff pr. minutt.
- Med losens jevnhet menes at losen er jevn og uten opphold.
- Antall boff telles i et helt minutt og gjentas flere ganger under lostiden. Gjennomsnittet av disse tellingene legges til grunn for poengsettingen.

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med nedenstående hendelsesforløp skal det benyttes skjønn ved poengsettingen.

Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Bruken av målet poengsettes slik:	Poeng
Lostakt over 70 boff / min, loser jevnt uten opphold	9-10
Lostakt 60 - 80 boff / min, noen pauser godtas	7-8
Lostakt 50 - 70 boff / min, noe forstyrrende korte opphold godtas	5-6
Lostakt 40 - 60 boff / min, forstyrrende opphold	3-4
Lostakt under 40 boff / min, seriebetong, mye opphold.	1-2
Lostakt under 20 boff / min	0
Lostiden er kortere enn 10 min	0
Kan ikke bedømmes	0

MOMENT 10. LYDIGHET OG SAMARBEID (koef. 1,0)

Registrere hundens vilje til å følge førerens kommando. Registrere hundens vilje til å holde kontakt med føreren.

Lydighet og samarbeid skal testes ved: 1. søk (0-2p)

2. under villsvinarbeidet (0-5p)
3. etter avsluttet villsvinarbeid (0-3p)

For å oppnå 4-5 poeng under villsvinarbeidet må alle forsøk på innkalling være vellykkede.

Dersom hundens prestasjoner ikke sammenfaller med nedenstående hendelsesforløp skal det benyttes skjønn ved poengsettingen.

Dette skal begrunnes i skogsprotokollen.

Lydighet og samarbeid poengsettes slik:	Poeng
Søk 0-2p	
Hunden kontakter prøvegruppen med jevne mellomrom, er mulig å dirigere.	2
Uttak på første søksturen	1
Hunden kan ikke kalles inn	0
Under villsvinarbeidet 0-5p	
Hunden kan kalles inn fra stålos og kommer umiddelbart på innkallingene, to ganger. Er koblar. Villsvinarbeidet gjenopptas.	5
Hunden kan kalles inn fra stålos og kommer umiddelbart på innkallingene, en gang. Er koblar. Villsvinarbeidet gjenopptas.	4
Ved innkalling kommer hunden etter litt nøling. Er koblar. Arbeidet gjenopptas.	3
Prøvegruppen klarer å koble hunden uten at den viser interesse for å ta kontakt, villsvinarbeidet gjenopptas.	2
Hunden arbeider med villsvin hele arbeidstiden, men kan ikke kalles inn	1
Hunden kan ikke kalles inn og arbeider ikke med villsvin hele arbeidstiden	0
Etter avsluttet villsvinarbeid 0-3p	
Hunden tar kontakt etter minst 60 min villsvinarbeid og minst en støkking	3
Hunden tar kontakt når prøvegruppen er inne i losområdet, eller hunden tar ikke kontakt med prøvegruppen men løser på villsvin ved prøveslutt.	2
Hunden tar kontakt før 60 minutters villsvinarbeid.	1
Hunden kan ikke kalles inn eller gir seg før arbeidstidens slutt	0

3.3. Premiering.

For å oppnå 1. premie kreves:

Minst 70 poeng og minst 80 minutters sammenlagt lostid på samme villsvin/samme villsvingruppe, og minst en villsvinkontakt.

For å oppnå 2. premie kreves:

Minst 60 poeng og minst 60 minutters sammenlagt lostid på samme villsvin/samme villsvingruppe, og minst en villsvinkontakt.

For å oppnå 3. premie kreves: 50 poeng

Minst 50 poeng og minst 60 minutters sammenlagt lostid på samme villsvin/samme villsvingruppe, og det skal være sikre sportegn etter villsvin..

4. BEDØMMELSE

Jaktprøvereglene er laget for normale og gode prøveforhold. Dersom forholdene er spesielt vanskelige, for eksempel styrtregn, sterk vind eller snø, må dette tas med i dommerens vurdering.

Hunden bedømmes kun ut fra de fakta dommeren med sikkerhet har iaktatt. Dommeren skal hele tiden vurdere hundens egenskaper og anvendbarhet som medhjelper under jakt på villsvin i verdige former.

Aspirant, elev eller kjentmann sine iakttagelser kan tas med i vurderingen, dog ikke lostiden.

5. GJENNOMFØRING AV DOMMERUTDANNING

Egnede kandidater anmodes av respektive klubbers styre om å utdanne seg til dommere når nødvendig kvalifikasjoner er til stede. Det må være et flertall i styret for vedtaket.

Kandidater til jaktprøvedommere må ha god erfaring med den jaktform de skal bedømme. Det må dessuten legges stor vekt på kandidatens personlige egenskaper. Viktig her er vurderingsevnen, pålitelighet og skriftlig og muntlig fremstilling.

Kandidater til jaktprøvedommere må selv ha trenet og ført hund til premie i den aktuelle jaktprøveform.

Kandidatene mottar et elev/aspirantkort som skal følge kandidaten under hele utdannelsen. Her skal påføres når, hvor og ved hvilke prøver de forskjellige funksjoner er gjennomgått med underskrift fra dommer(e), prøveledere, evt. med stempel.

Elev- og aspirantarbeid kan kun avlegges ved prøver som er oppført på NKKs terminliste. Før aspirantarbeidet avlegges, må forbundenes krav om gjennomført dommerkurs være oppfylt, og elevarbeidet godkjent.

Dommerelev skal skrive dommerkritikk på vanlig skjema som leveres til prøveleder før dommermøtet. Eleven skal delta på dommermøtet og begrunne sin kritikk av hunden for prøveleder, NKKs representant og den dommer eleven har fungert under. Denne gjennomgang tas med eleven(e) umiddelbart etter at selve dommermøte er avsluttet. På grunnlag av dette vurderer dommeren om elevarbeidet skal godkjennes.

Når aspirantarbeidet er avlagt, skal dette umiddelbart etter prøven, før dommermøte, leveres inn til prøvens leder i lukket konvolutt. Arbeidet behandles på dommermøte av de dommere som har hatt med aspiranten ute i marken hvor også NKKs representant og prøvens leder er til stede. Det blir her avgjort om aspiranten har avlagt et arbeid som kvalifiserer han/henne til dommer. Ved evt. tvil, kan aspirant innkalles og eksamineres i regler og evt. forklare nærmere bedømmelse.

Finner man å kunne innstille aspiranten til autorisasjon, fylles kortet ut med nødvendig data. Kortet sendes deretter til NKK, som avgjør om aspiranten autoriseres, utsteder dommerautorisasjon og registrere den nye dommer i sitt kartotek. Hvis man ikke finner å kunne innstille aspiranten til autorisasjon skal dette påføres kortet. Det skal også påføres om han/hun anbefales å gå opp til ny prøve eller ikke.

Elev- og aspirantarbeid kan tas på 1 år.

Elevarbeidet skal gås over 2 dager. Elevarbeidet kan tas som settedommer en av dagene.

Aspiranten skal gå to dager - under to forskjellige dommere og hunden må være prøvd i alle prestasjonsmomenter dersom aspirantarbeidet skal kunne godkjennes.

7. AUTORISERING, AVAUTORISERING OSV AV DOMMERE

7.1 Autorisasjon og avautorisering

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i NKK.

7.2. Opprettholdelse av dommerautorisasjon

Det kreves medlemskap i en av NKKs medlemsklubber for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegge om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kap 7. Dommer som flytter fra Norge permanent skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

7.3. Regodkjenning

Regodkjenning vurderes i hvert enkelt tilfelle av NKK.

8. Championat

Se de til enhver tid gjeldende regler for championat på www.nkk.no

Forbundsstyret innstilling:

Norske Elghundklubbers Forbund søker NKK v/Jakthundkomiteen om å få godkjent jaktprøveregler (eks. fellesbestemmelsene) for Villsvin, det er dommere som er autorisert på Elghundprøve Løshund som dømmer prøveformen.

Forslag innkommet fra Ariel Thorkildsen til styret i Telemark Elghundklubb:

Punkt 11.4 fra de svenske reglene mangler i det norske forslaget for prøver på villsvin. Nest etter bjørn er kanskje villsvinet det dyret som setter hundens mot mest på prøve. De kan være veldig aggressive i los, angripe og gjøre mye utfall mot hunden.

Med et lite villsvin (mindre enn hunden) vil de fleste hunder føle seg ganske overlegne, og ofte gjøre en mer iherdig jobb. Med det får en mindre/dårligere grunnlag for å måle bla moment 5, 7 og 8. Hundens mot, stillende egenskaper og lostid.

Er losdyret større og mer overlegent hunden vil det og være mindre sjanse for at hunden viser et for skarpt arbeids-sett på losdyret. Noe som ikke er ønskelig.

"11.4 Bedömningsbart vildsvin = Provdjur Bedömningsbart vildsvin (provdjur) ska vara större (tyngre) än hunden, kan alltså variera beroende av storlek på hunden – domaren avgör. Arbetar hunden med "stort" vildsvin ska hunden i momenten 5, 7 och 8 tilldelas den högre poängen i aktuell nivå. Skäller hunden på grupp av vildsvin ska storleken räknas utifrån det största i gruppen om inte domaren med säkerhet kan avgöra att hunden enbart fokuserar på de mindre. Arbetar hunden med för litet vildsvin ska hunden kopplas så snart som möjligt då dessa ej ingår i benämningen provdjur och föras till annan prov- 18 plats för släpp. Tiden för förflyttning räknas inte in i sök/provtiden. Provdjuret/djuren ska betraktas som vilda, friska och i övrigt vara vid god vigör – domaren avgör."

Ønsker og å stille et spørsmål om alder på hund ved villsvinprøve. Er det forsvarlig å ha 9 mnd aldersgrense på et vilt som er såpass aggressivt og farlig for hundene?

I Sverige er det 12 mnd aldersgrense. Og en del av jakthegnene der de har ville villsvin anbefaler de at hunden er minst 1 år gammel.

Styrets kommentar:

Trening og testing av hund på villsvin vil kunne bidra til en mer effektiv jakt på villsvin slik at bestanden holdes nede og ikke får utbre seg. Det at det innføres jaktprøvere regler for Villsvin må ikke bli et argument for å opprettholde og etablere Villsvin i større grad i Norge. Forslaget fra Ariel Thorkildsen bør innarbeides i regelverket.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb støtter at det utarbeides jaktprøvere regler for Villsvin, og at det er autoriserte jaktprøvedommere løshund som dømmer prøveformen. Punkt 11.4 fra de svenske reglene foreslås innarbeidet i de norske reglene. Samtidig økes aldersgrense for å delta på prøve fra 9 mnd til 12 mnd.

RS-sak 8.17

RS sak 3 2019

Kontingent 2020

I henhold til NEKFs lover **§ 3-4 g)** skal RS fastsette grunnkontingenten for kommende år.

§ 2-3 Medlemskontingent

Alle medlemsklubber i NEKF skal betale den kontingent som er fastsatt av Representantskapsmøtet i NEKF.

Alle enkeltmedlemmer i NEKFs medlemsklubber betaler klubbkontingent fastsatt av klubbens årsmøte, samt grunnkontingent til NKK med den størrelse som er fastsatt av NKKs Representantskapsmøte.

Den totale kontingenten innkreves av NKK.

Prisstigningen i samfunnet påvirker NEKFs kostnader, og bør således gjenspeiles i medlemskontingenten alle medlemmer betaler til NEKF jf. NEKFs lover § 2-3 første ledd.

En årlig indeksregulering av grunnkontingenten i tråd med konsumprisindeksen vil gi en lav økning i medlemskontingenten årlig og motvirke behovet for større påslag som oppleves som omfattende av klubber, forbund og deres medlemmer. Forbundsstyret mener at det bør legges opp til en årlig indeksregulering i tråd med prisstigningen i samfunnet. På den måten vil man kunne slippe at grunnkontingenten må økes med større beløp med jevne mellomrom. En årlig og prosentmessig lav økning i grunnkontingenten antas å være mer akseptabel for enkeltmedlemmene i klubber og forbund.

Norsk Kennel Klub vedtok på sitt RS i 2018 samme regulerings praksis

Forbundsstyrets innstilling:

Medlemskontingenten jf. NEKFs lover § 2-3: Medlemskontingenten indeksreguleres årlig med virkning fra 2020, med utgangspunkt i konsumprisindeks

Styrets kommentar:

Kontingenten settes ned jfr sak 8.14, og fastsetting av kontingent behandles på RS som tidligere.

Styrets forslag til vedtak:

Årsmøte i Telemark Elghundklubb støtter styret i TEHK sitt forslag

Sak 8.18

VALG RS 2019

Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (Leder)		
1 år	Jan Helge Nordby	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (Nestleder)		
2 år	Marius Olaussen	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (Medl.)		
2 år	Jostein Dahle	Ikke på valg (gjenstår med 1 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (Medl.)		
2 år	Anders Nyhuus	Ikke på valg (gjenstår med 1 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (Medl.)		
	Helge Jakobsen	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (1. vara.)		
1 år	Karen M. Klæstad	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Forbundsstyret (2 vara.)		
1 år	Esten Vingelen	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Lov og Kontrollkomiteen (Medl.)		
3 år	John Tomas Homme	Ikke på valg (gjenstår med 1 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Lov og Kontrollkomiteen (Medl.)		
3 år	Øystein Lindteigen	Ikke på valg (gjenstår med 2 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Lov og Kontrollkomiteen (Medl.)		
3 år	Johan Stokkeland	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Lov og Kontrollkomiteen (Leder)		

1 år	John Tomas Homme	På valg
Valg	Forslagsteller	Kandidater

Lov og Kontrollkomiteen (vara.)		
1 år	Jan Arne Berdal	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Valgkomiteen		
3 år	Kjell Kruke	Ikke på valg (gjenstår med 1 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Valgkomiteen		
3 år	Bjørn Grue	Ikke på valg (gjenstår med 2 år)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Valgkomiteen		
3 år	Ole Anders Stenby	På valg, (kan ikke gjenvelges)
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Valgkomiteen		
1 år (varam.)	Anita Lie	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Revisor		
1 år	Carsten Bakke	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Revisor		
1 år	Jon Strand	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
RS-Ordfører		
1 år	Ivar Horryngmo	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
RS- Viseordfører		
1 år	Frank Christiansen	På valg
Valg	Forslagstiller	Kandidater
Representanter til RS NKK 2018		
FS får myndighet til å utpeke delegater		
Valg	Forslagstiller	Kandidater

Styrets honorar 2018

Leder: kr. 10 000.-

Nestleder: kr. 5000,-

I tillegg kommer møtehonorar på kr. 1500,- pr. møtende styremøte for alle medlemmer av forbundsstyret.

Innkomne forslag til styret i TEHK:

<u>Verv:</u>	<u>Kandidat</u>	<u>Forslagsstiller:</u>
RS-ordfører 2020	Ivar Horigmo	Magnar Nordsveen
Leder:	Jostein Dahle, Nord-Trøndelag	Magnar Nordsveen
Leder:	Endre Stakkerud, Oslo-Området	Solveig Haugan Jonsen
Styremedlem/nestl.	Magnar Nordsveen	Ånund Vaa